

8. It-erhvervene

8.1 Introduktion

It-erhverven er et vækstområde

It-erhvervene er blandt de erhvervsområder, der har oplevet den største vækst op gennem 1990'erne, men også en efterfølgende stagnation. Forventningerne og ønskerne om fortsat vækst og udvikling inden for dette område har skærpet den erhvervspolitiske interesse for it-erhvervene. Dette kapitel belyser en række karakteristika ved it-erhvervene: deres struktur og udvikling, geografiske spredning, tilgangen af nye virksomheder samt it-erhvervenes innovationsaktivitet, Forskning og Udvikling og patentaktivitet.

Første afsnit koncentrerer sig om strukturen i it-erhvervene, herunder den interne branchemæssige fordeling, størrelsen af virksomhederne, deres ejerforhold mv.

- Der er på en række områder er betydelige branchemæssige forskelle inden for it-erhvervene
- Telekommunikation er en branche præget af få, men ofte store virksomheder, mens en meget stor del af It-konsulentvirksomhederne har relativt få beskæftigede
- I international henseende ligger omsætningsandelen for it-erhvervene på noget lavere niveau i fx Sverige og navnlig Finland

Andet afsnit beskæftiger sig med de nye virksomheder inden for it-erhvervene, deres omsætning og beskæftigelse mv.

- Der er sket en fordobling i antallet af nye it-virksomheder mellem 1992 og 2000, hvilket primært skyldes mange nye inden for It-konsulentvirksomhed. I 2001 sker et fald på 20 pct.
- Der er færre ansatte - gennemsnitligt - i de nye it-virksomheder end i de øvrige. Der er også lavere gennemsnitlig omsætning.

I tredje afsnit portrætteres iværksætterne inden for it-erhvervene, dvs. de personlige indehavere bag de nye virksomheder.

- Der er mange unge mandlige iværksættere i it-erhvervene.
- Andelen af iværksættere med videregående uddannelse er højere i it-erhvervene end i de øvrige.
- Der er få it-iværksættere med branchekendskab.

Fjerde afsnit viser den økonomiske udvikling, der har fundet sted inden for it-erhvervene, set i forhold til erhvervslivet som helhed.

- Det er primært It-konsulentvirksomhed og Telekommunikation, der har oplevet vækst. De har haft en økonomisk og beskæftigelsesmæssig udvikling betydeligt over det gennemsnitlige niveau

Beskæftigelsen i it-erhvervene analyseres i det femte afsnit, bl.a. med hensyn til udvikling, geografisk fordeling og de beskæftigedes køn, alder og uddannelsesniveau. Desuden belyser afsnittet it-beskæftigelsen i internationalt perspektiv.

- It-beskæftigelsen viser store regionale skævheder, hvor hovedparten af de beskæftigede i it-erhvervene er ansat i det østlige Danmark
- It-konsulentvirksomhed er ikke bare i Danmark men også i mange andre lande et mandsdomineret erhverv
- Uddannelsesniveaue i de danske it-erhverv er lavere end i de øvrige nordiske lande, og der er færre unge ansatte i it-erhvervene end i erhvervslivet generelt

I de tre sidste afsnit fokuseres på innovationsaktivitet, Forskning og Udvikling (FoU) samt patentaktivitet i it-erhvervene.

- Innovationsaktiviteten i it-erhvervene er højere end i erhvervslivet generelt, og fokuseret på produktinnovation

Forskning og udvikling (FoU) ligger på et relativt højt niveau inden for it sektoren.

- Det samlede danske erhvervsliv investerede under ét 21,9 milliarder kroner i FoU i egen virksomhed i 2001, hvoraf it-erhvervene tegnede sig for 26 pct. It-konsulentvirksomhed tegnede sig for 45 pct. af FoU-investeringerne i it-erhvervene.

I afsnittet vedrørende patentaktiviteten sammenlignes Danmark med en række andre lande.

- Danmark har med 13,2 pct. det laveste niveau for it-patentansøgninger som andel af de samlede europæiske patentansøgninger.

Definition af it-erhvervene

Internationalt harmoniseret definition af it-erhvervene

Den anvendte afgrænsning af it-erhvervene afviger på et enkelt punkt fra den internationale definition, nemlig ved en mere snævre afgrænsning af it-engroshandelsbrancherne¹. Som generelt sammenligningsgrundlag for status og udvikling i it-erhvervene anvendes de private byerhverv. I tekstafsnit med internationale sammenligninger anvendes begrebet ”Den private sektor”².

Definition af it-erhvervene

Betegnelsen it-erhvervene dækker en række brancher, hvis produkter og serviceydelser er mere eller mindre direkte relateret til informationsteknologiens udbredelse og anvendelse. Den internationalt harmoniserede definition³ tager udgangspunkt i den internationale branchenomenklatur, ISIC⁴. De underliggende principper for denne definition af it-erhvervene er følgende:

For it-industriens vedkommende skal produkterne være beregnet til behandling og kommunikation af information, herunder også transmission og fremvisning, gøre brug af elektronisk behandling til at opfange, måle og/eller lagre information om fysiske fænomener eller kontrollere fysiske processer.

For it-serviceerhvervenes vedkommende må produkterne/serviceydelserne være beregnet til at muliggøre informationsbehandling og kommunikation via elektroniske medier.

Definitionen opdeler It- erhvervene i hhv.

It-industri

It-serviceerhverv, der opdeles i tre undergrupper, hhv.

It-engroshandel

Telekommunikation

It-konsulentvirksomhed

¹ Jf. den detaljerede beskrivelse af de brancher, der er omfattet af definitionen i afsnit 10.4. Baggrunden for at anvende denne mere snævre afgrænsning, er at der opnås en mere præcis beskrivelse af den it-relaterede engroshandel. Ved at anvende den internationale definition inkluderes bl.a. engroshandel med kontormøbler og elektriske husholdningsapparater mv., hvorved den faktiske it-sektor overvurderes. Denne mere snævre afgrænsning anvendes også i det nordiske statistiske arbejde til belysning af it-sektoren, jf. Danmark Statistik m.fl.: Nordic Information Society Statistics 2002.

² I afsnit 10.4 er en beskrivelse af både de private byerhverv og den private sektor.

³ Den internationalt sammenlignelige definition af it-erhvervene er hovedsageligt udarbejdet af OECDs *Working Party on Indicators for the Information Society (WPIIS)*, jf. OECD: Measuring the ICT Sector, Paris 2000.

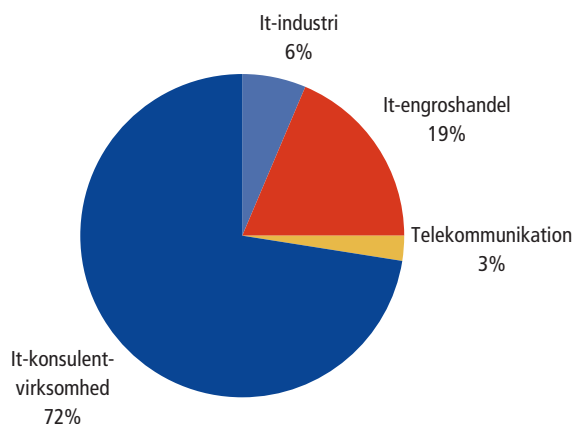
⁴ FN's standardaktivitetsgruppering, *International Standard Industrial Classification of all economic activities (ISIC)*.

8.2 Strukturudviklingen i it-erhvervene

Tre fjerdedele af virksomhederne er It-konsulentvirksomheder

It-erhvervene bestod i 2001 af i alt ca 9.200 virksomheder, hvoraf 6.660, svarende til tre fjerdedele, havde It-konsulentvirksomhed som hovedaktivitet, jf. figur 8.1. Ca. 1.700 virksomheder, eller knapt en femtedel af samtlige it-virksomheder, var beskæftiget med It-engroshandel, mens ca. 600 virksomheder tilsammen udgjorde den danske It-industri, svarende til 6 pct. af samtlige it-virksomheder. De sidste 3 pct. udgjordes af de 240 virksomheder inden for Telekommunikation.

Figur 8.1 Antal firmaer i it-erhvervene, fordelt på hovedbrancher. 2001

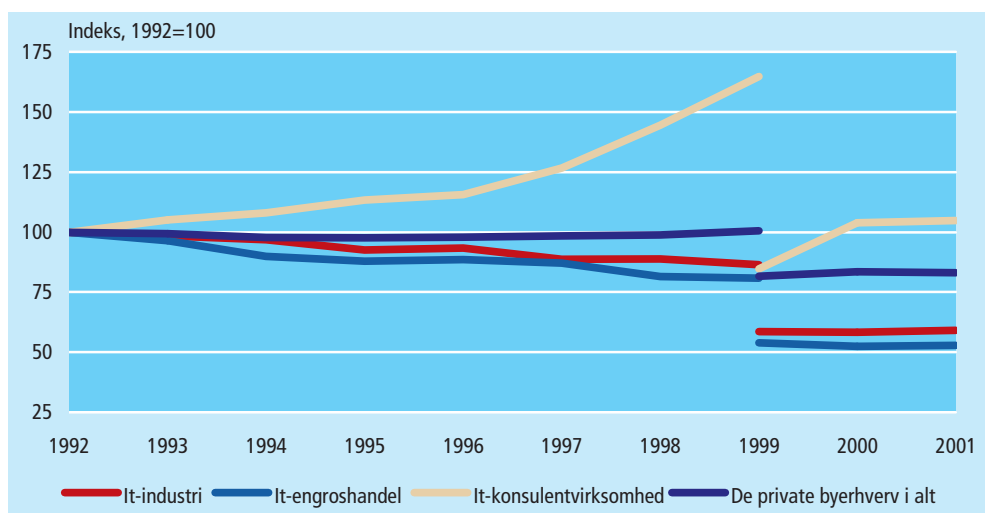

Kilde: Danmarks Statistik, Generel firmastatistik.

Antallet af virksomheder i Telekommunikation steget betydeligt

Siden 1990'ernes start har der været en betydelig vækst i antallet af virksomheder inden for Telekommunikation, jf. figur 8.2⁵, idet antallet af virksomheder er steget fra 32 i 1992 til 236 i 2001, dvs. mere end en syvdobling. Denne udvikling kan i stor grad tilskrives den liberalisering af telekommunikationsmarkedet, som har fundet sted fra midten af 1990'erne.

Figur 8.2 Antal firmaer i it-erhvervene

Kilde: Danmarks Statistik, Firmastatistik (1992-1999) og Generel firmastatistik (1999-2001).

Inden for It-industri og It-engroshandel har antallet af virksomheder været faldende siden 1990'ernes start, mens der har været en vækst i antallet af virksomheder inden

⁵ Datagrundlaget for oplysninger om antallet af firmaer er hhv. Firmastatistikken (1992-1999) og Den generelle firmastatistik (1999 og frem), som metodemæssigt er forskellige. Se kapitel 10 for yderligere information om datakilderne.

for It-konsulentvirksomhed. Fra 1992 til 1999 er antallet af It-konsulentvirksomheder steget med 65 pct., og alene fra 1999 til 2001 er antallet steget med 24 pct.

Mange it-virksomheder drives i selskabsform ...

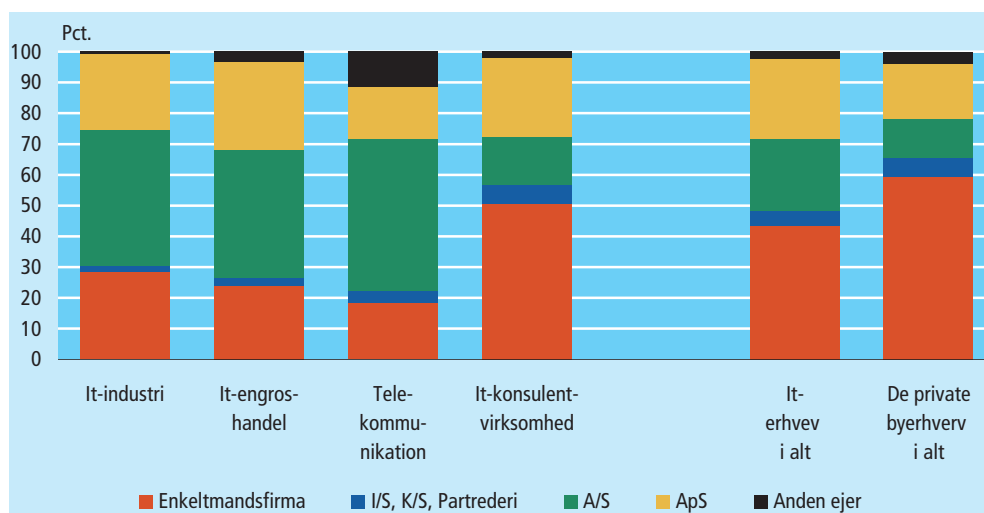
Ejerstrukturen i it-erhvervene adskiller sig betydeligt fra de private byerhverv i øvrigt ved en væsentligt større andel af firmaer, der drives som selskaber, dvs. A/S'er eller ApS'er, jf. figur 8.3. Halvdelen af firmaerne inden for it-erhvervene er således A/S'er eller ApS'er, hvilket gælder mindre end hvert tredje firma i de private byerhverv generelt.

Indbyrdes varierer it-erhvervene betydeligt med hensyn til ejerforholdene, hvor It-konsulentvirksomhed adskiller sig markant fra de øvrige it-erhverv ved en betydeligt større andel af enkeltmandsfirmaer (51 pct.). Til gengæld er det også den branche, hvis ejerstruktur ligger tættest på de private byerhverv som helhed.

... især inden for Telekommunikation

It-industri, It-engroshandel og Telekommunikation er brancher, der domineres af især aktieselskaber, men også til dels af anpartsselskaber. Dette er mest tydeligt inden for Telekommunikation, hvor halvdelen af de ca. 200 virksomheder drives som aktieselskaber, mens 17 pct. er anpartsselskaber. Inden for It-industrien er andelen af aktie- og anpartsselskaber hhv. 44 pct. og 25 pct., mens de tilsvarende andele for It-engroshandel er 42 pct. og 28 pct.

Figur 8.3 Ejerforhold inden for it-erhvervene. 2000

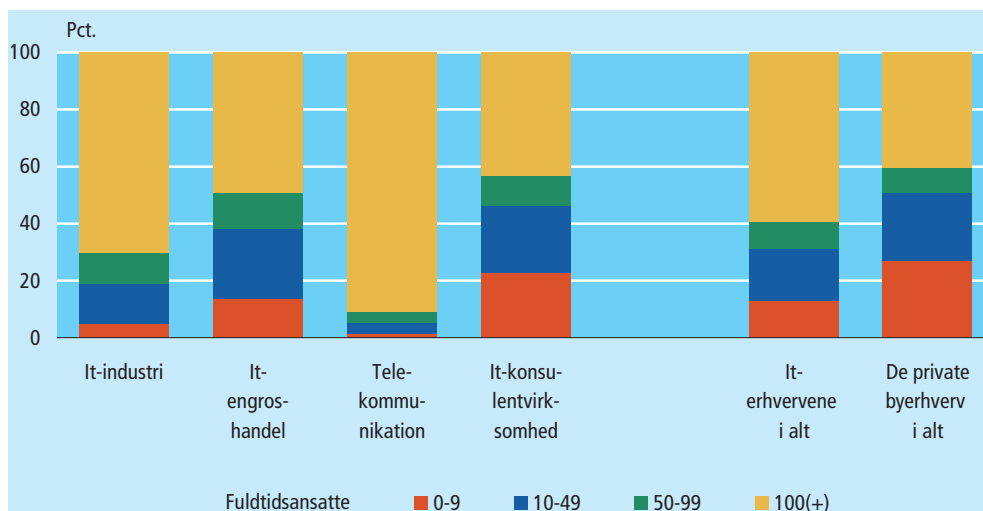
Kilde: Danmarks Statistik, Generel firmastatistik.

Den størrelsesmæssige struktur er et andet område, hvor it-erhvervene dels adskiller sig fra det generelle billede, og samtidig udviser store indbyrdes forskelle, jf. figur 8.4.

Beskæftigelsen er koncentreret i store virksomheder

Hvor 40 pct. af de beskæftigede i de private byerhverv er ansat i virksomheder med 100 eller flere fuldtidsansatte, er den tilsvarende andel i it-erhvervene 59 pct. Samtidig er kun 13 pct. af de ansatte i it-erhvervene beskæftiget i virksomheder med færre end 10 ansatte, hvilket gælder 27 pct. af de beskæftigede inden for de private byerhverv generelt. Dvs., at koncentrationen af arbejdskraften i store virksomheder er betragteligt større inden for it-erhvervene end i de private byerhverv som helhed.

Figur 8.4 Antal beskæftigede inden for it-erhvervene fordelt på firmastørrelse. 2000

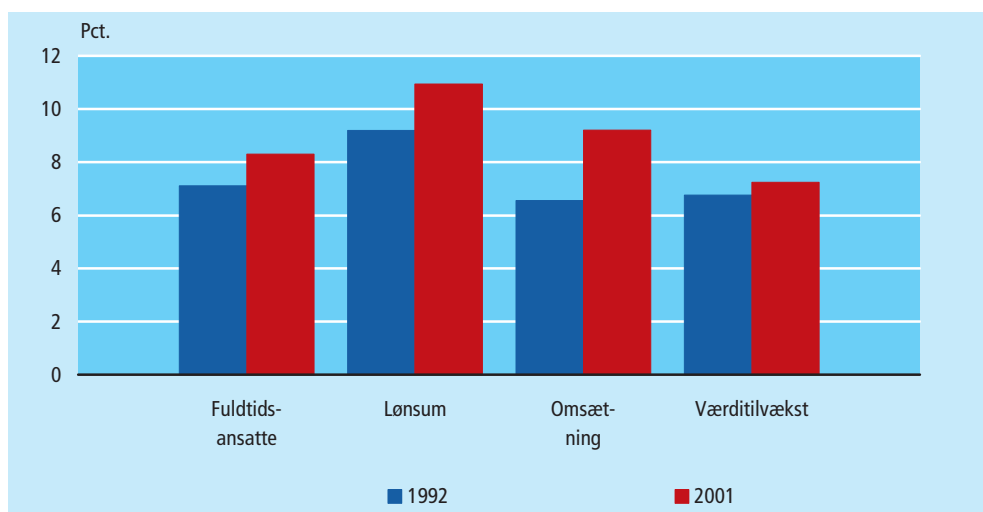

Kilde: Danmarks Statistik, Generel firmastatistik.

Det er størrelsesstrukturen inden for Telekommunikation og It-industri, der er årsag til den høje koncentration af beskæftigelsen: 91 pct. af de beskæftigede i Telekommunikationsbranchen er ansat i virksomheder med 100 eller flere fuldtidsansatte, mens andelen i It-industri er 70 pct. Hvor en fjerdedel af It-industriens beskæftigede er ansat i virksomheder med 10-99 ansatte, gælder det kun 8 pct. af de beskæftigede i Telekommunikationsbranchen. Fraværet af helt små virksomheder, dvs. virksomheder med færre end 10 ansatte, er markant inden for Telekommunikation, med kun 1 pct. af de beskæftigede inden for denne størrelsesgruppe, mod 27 pct. i de private byerhverv generelt.

It-erhvervenes øgede betydning op gennem 1990'erne fremgår af figur 8.5, der viser andelen af beskæftigede, lønsum, omsætning og værditilvækst i forhold til de private byerhverv. På alle de viste områder er it-erhvervenes andel øget med 0,5 procentpoint eller mere. Den største vækst er sket i omsætningen, der er steget med 2,6 procentpoint, fulgt af lønsummen (1,7 procentpoint) og antallet af fuldtidsansatte (1,2 procentpoint). Mindst vækst har der været i værditilvæksten, som dog er steget med 0,5 procentpoint⁶.

Figur 8.5 It-erhvervenes andel af de private byerhvervs fuldtidsansatte, lønsum, omsætning og værditilvækst

Kilde: Danmarks Statistik, Firmastatistik (1992) og Generel firmastatistik (2001).

⁶ Datagrundlag såvel som metode for opgørelsen af de viste variable er ændret, hvilket kan påvirke tallene. Se afsnit 10.10 og 10.11 for yderligere beskrivelse af datagrundlag mv.

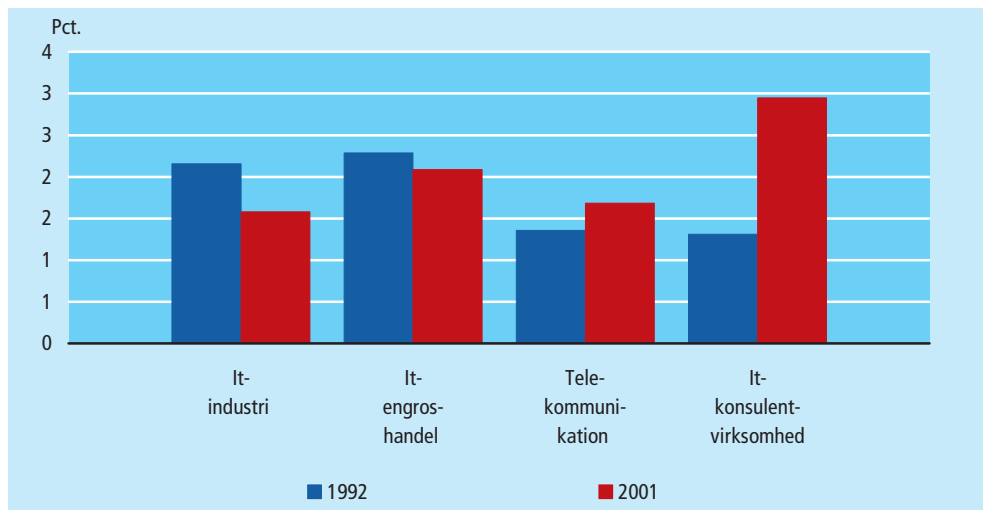
Lønsummen er steget mere end beskæftigelsen

Figuren viser endvidere, at lønsummen er den variabel, der udgør den største andel sammenlignet med de private byerhverv i alt. Samtidig er lønsummens andel steget mere end antallet af fuldtidsansatte. Det indikerer et relativt højt - og stigende - lønniveau i it-erhvervene op gennem den viste periode.

Antal fuldtidsansatte navnlig steget i It-konsulentvirksomhed

Ser man nærmere på de enkelte indikatorer og it-branchernes andel af de private byerhverv, tegner der sig et mere nuanceret billede af sektorens udvikling fra 1992 til 2001, jf. figur 8.6. Andelen af fuldtidsansatte er således steget inden for Telekommunikation (0,3 procentpoint) og navnlig It-konsulentvirksomhed (1,6 procentpoint). Derimod beskæftiger It-engroshandel, men især It-industrien en faldende andel af de fuldtidsansatte i de private byerhverv.

Figur 8.6 It-erhvervenes andel af antallet af fuldtidsansatte i de private byerhverv

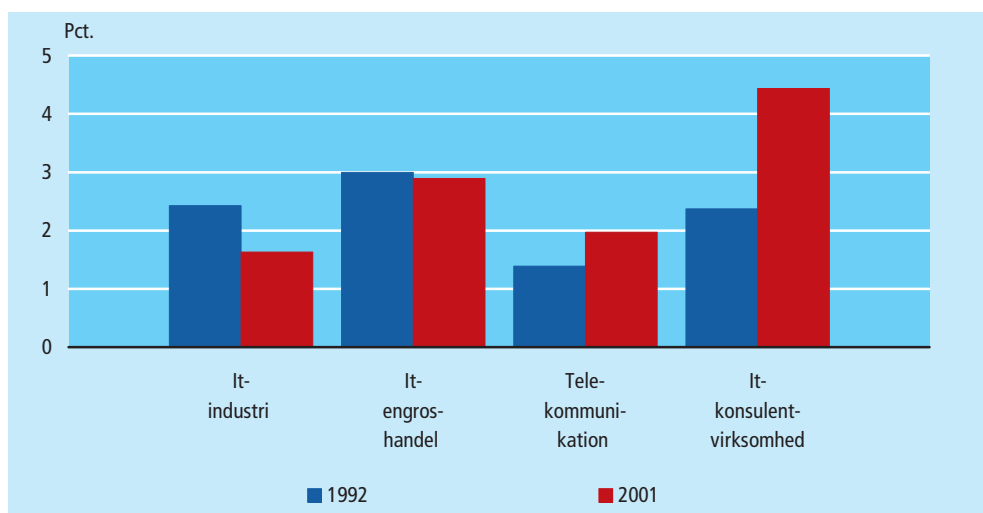

Kilde: Danmarks Statistik, Firmastatistik (1992) og Generel firmastatistik (2001).

Stigende lønsumsandel i It-konsulentvirksomhed

Lønsummen viser et lignende billede, hvor der inden for It-konsulentvirksomhed har været en stigning på 2,1 procentpoint, mens It-industriens andel af de private byerhvervs samlede lønsum er faldet med 0,8 procentpoint, fra 2,4 pct. i 1992 til 1,6 pct. i 2001, jf. figur 8.7. For It-konsulentvirksomhedernes vedkommende er lønsumsandelens således steget mere end antallet af fuldtidsansatte (figur 8.6), hvilket indikerer at lønningerne i denne branchegruppe er steget mere end i de private byerhverv som helhed.

Figur 8.7 It-erhvervenes andel af lønsummen i de private byerhverv

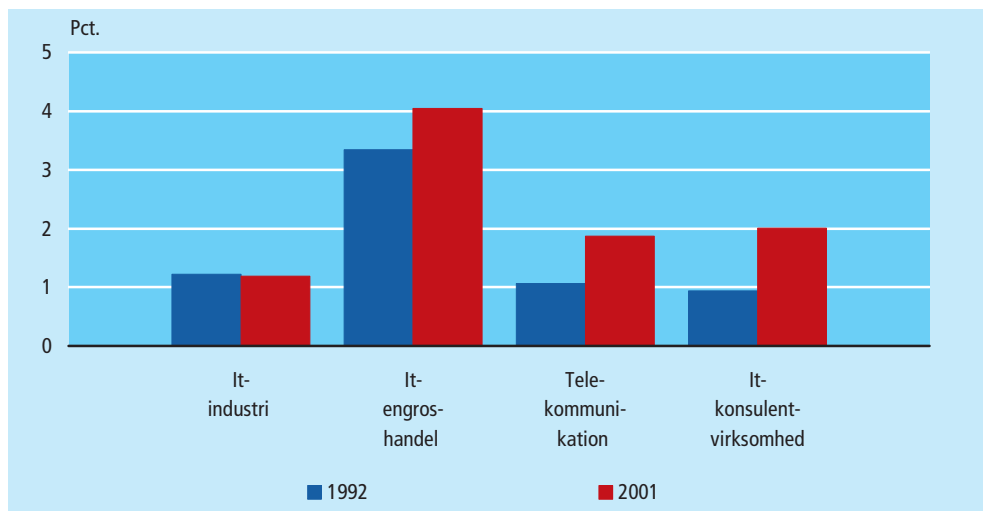

Kilde: Danmarks Statistik, Firmastatistik (1992) og Generel firmastatistik (2001).

It-industriens omsætningsandel uændret

En relativt stor del af it-erhvervenes samlede omsætning - 44 pct. i 2001 - genereres inden for It-engroshandel, og denne branche har sammen med Telekommunikation og It-konsulentvirksomhed bidraget til den øgede andel af de private byerhvervs omsætning. It-industriens andel af de private byerhvervs omsætning er derimod uændret i 2001 i forhold til 1992, nemlig 1,2 pct.

Figur 8.8 It-erhvervenes andel af omsætningen i de private byerhverv

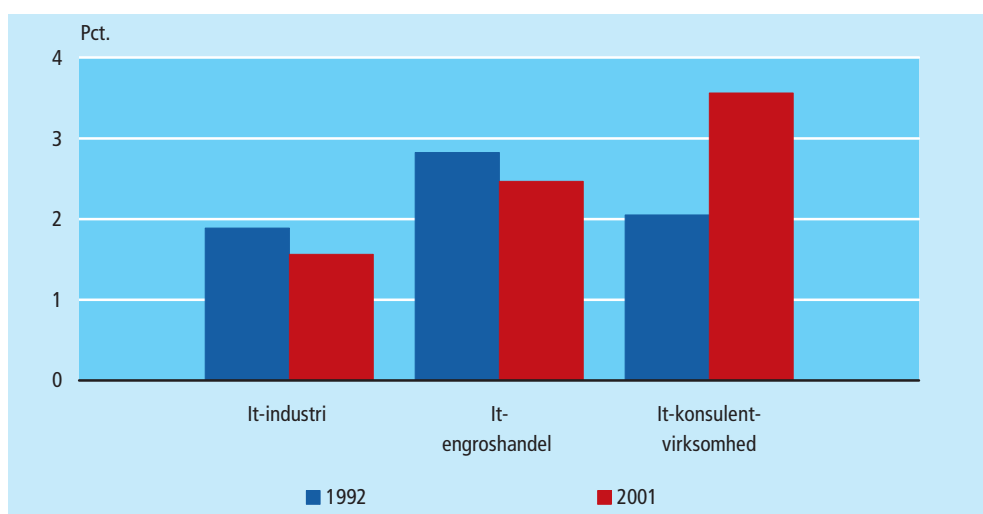
Kilde: Danmarks Statistik, Firmastatistik (1992) og Generel firmastatistik (2001).

Værditilvæksten steget med 0,8 procentpoint fra 1992 til 2001

It-erhvervenes andel af de private byerhvervs værditilvækst er et bedre udtryk for den egentlige værdiskabelse end omsætningen. For it-erhvervene under ét - ekskl. Telekommunikation - er der tale om en stigning på 0,8 procentpoint, fra 6,8 pct. i 1992 til 7,6 pct. i 2001, jf. figur 8.9. Værditilvæksten er dermed ikke steget i samme omfang som omsætningen, jf. figur 8.8.

Kun It-konsulentvirksomhed kan notere en større andel af de private byerhvervs værditilvækst i 2001 end i 1992 - en vækst på ialt 1,5 procentpoint, fra 2,1 pct. i 1992 til 3,6 pct. i 2001. It-industri og It-engroshandel tegner sig derimod for et fald på hhv. 0,3 og 0,4 procentpoint i samme tidsrum.

Figur 8.9 It-erhvervenes andel af de private byerhvervs værditilvækst⁷

Kilde: Danmarks Statistik, Firmastatistik (1992) og Generel firmastatistik (2001).

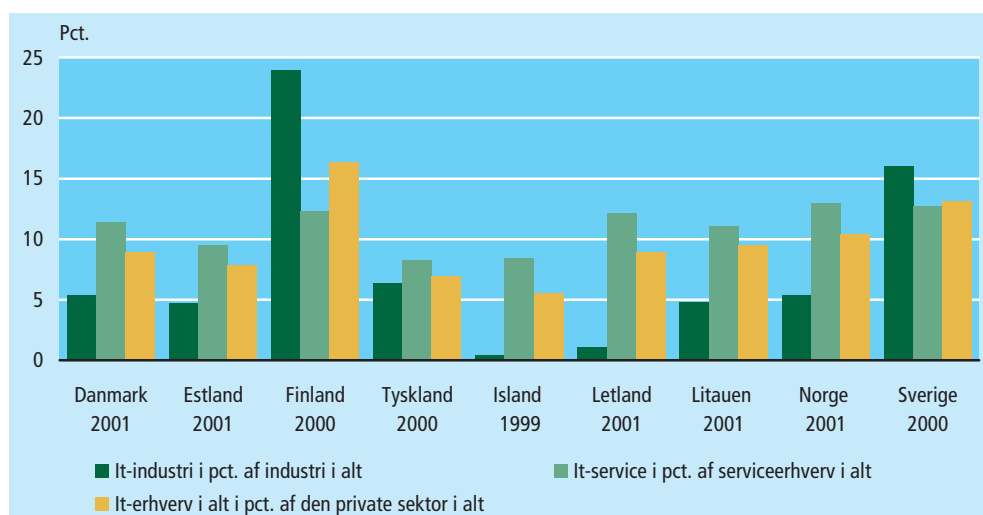
⁷ Der foreligger ikke tal for værditilvækst inden for Telekommunikation.

Internationalt perspektiv

Danske it-erhvervs omsætningsandel er lavere end de finske og svenske

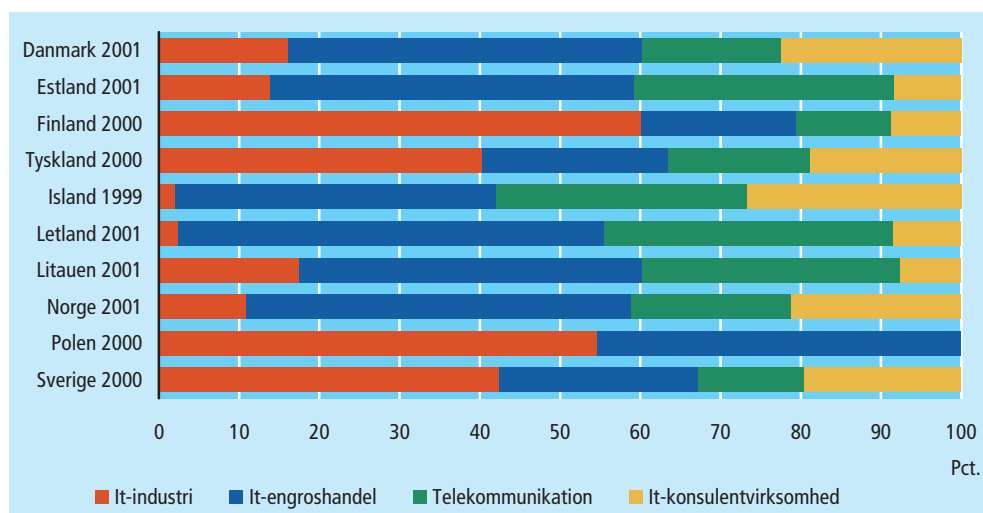
Set i internationalt perspektiv ligger de danske it-erhvervs omsætningsandel i forhold til den private sektor som helhed på højde med lande som Letland, Litauen og Norge, hvor andelen udgør 9-10 pct., jf. figur 8.10. Til gengæld har it-erhvervene en noget større andel af den samlede omsætning i Finland og Sverige med hhv. 16 pct. og 13 pct. af den private sektors samlede omsætning. Finland og Sverige er desuden karakteriseret ved den store betydning, som it-industrien har for den samlede industriomsætning, hhv. 24 pct. og 16 pct.

Figur 8.10 It-erhvervenes andel af omsætningen i Østersøregionen

Kilde: Danmarks Statistik, Indicators for the Information Society in the Baltic Region.

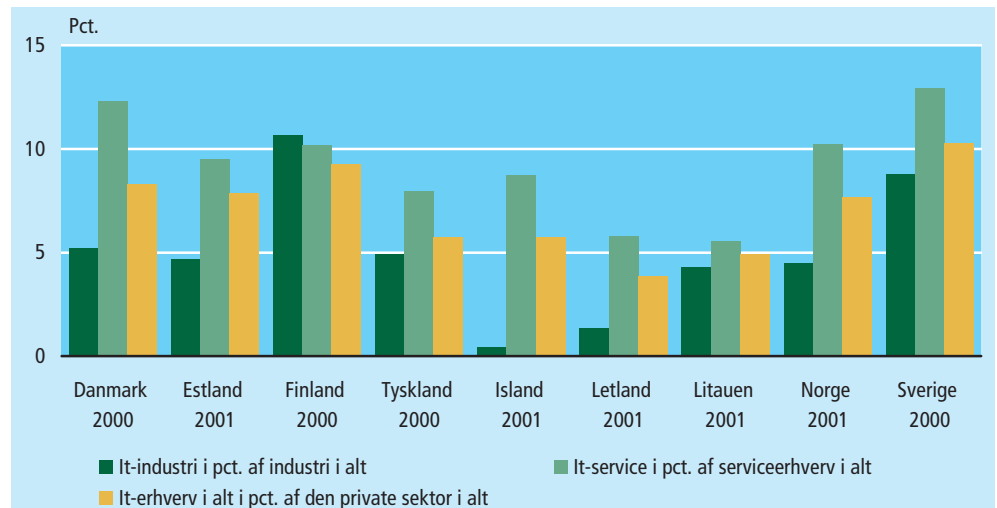
Figur 8.11 It-erhvervenes omsætning fordelt på hovedbrancher i Østersøregionen

Kilde: Danmarks Statistik, Indicators for the Information Society in the Baltic Region.

På beskæftigessiden er der knapt så stor forskel de nordiske lande imellem, som mht. omsætningen. Her ligger Island på 6 pct., Danmark og Norge på 8 pct., og Finland og Sverige på hhv. 9 pct. og 10 pct., jf. figur 8.12. For Danmark og Sveriges vedkommende har it-serviceerhvervene en stor beskæftigelsesmæssig betydning, idet 12 pct. hhv. 13 pct. af den samlede beskæftigelse i den private sektor findes inden for it-serviceerhvervene.

Figur 8.12 It-erhvervenes andel af den samlede beskæftigelse i Østersøregionen

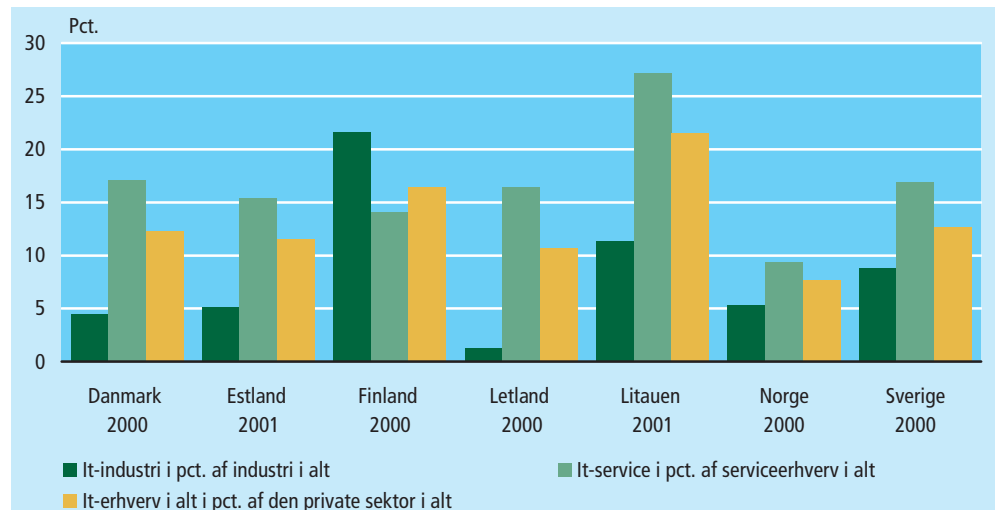

Kilde: Danmarks Statistik, Indicators for the Information Society in the Baltic Region.

Værditilvækstens andel større end omsætningsandelen i en række lande, herunder Danmark

I de fleste af de lande, som er vist i figur 8.13, genererer it-erhvervene en større del af den samlede værditilvækst i den private sektor, end af omsætningen, hvilket indikerer, at it-erhvervene har en højere indtjeningsevne end andre sektorer. Denne tendens gør sig særligt bemærket i Litauen, hvor it-erhvervene repræsenterer 21 pct. af værditilvæksten, mod kun 9 pct. af omsætningen. I Danmark er tendensen den samme: hvor 9 pct. af omsætningen i den private sektor stammer fra it-erhvervene er værditilvækstens andel 12 pct. I Finland og Sverige repræsenterer it-erhvervene derimod samme andel af omsætning og værditilvækst.

Figur 8.13 It-erhvervenes andel af den samlede værditilvækst i Østersøregionen

Kilde: Danmarks Statistik, Indicators for the Information Society in the Baltic Region.

8.3 Nye virksomheder

Nye virksomheder medvirker til at skabe en dynamisk erhvervsudvikling gennem økonomisk vækst, oprettelse af nye job, fornyelse af produktionsprocesser samt produktinnovation. De nye virksomheder er dermed med til at øge fleksibiliteten og fornyelsesprocessen i erhvervslivet.

Flest nye virksomheder i 2000 ...

Der blev i 2001 etableret 16.429 nye virksomheder i de private byerhverv i Danmark. Det er et fald på 11,8 pct. i forhold til 2000, som er det år, hvor der er etableret flest nye virksomheder. Den årlige tilgang af virksomheder er således ikke konstant, men

varierer mellem 14.261 nye virksomheder i 1995 som det laveste og 18.625 nye virksomheder i 2000 jf. tabel 8.1.

... heraf størstedelen i servicesektoren

Størstedelen af de nye virksomheder bliver etableret inden for Service, som omfatter Transport, Forretningsservice, Tjenesteydelser mv. Herefter kommer Handel, hotel og restaurationsvirksomhed, som i perioden 1992-2001 udgør en faldende andel af de nye virksomheder. I perioden er der ligeledes sket et svagt fald i andelen af nye virksomheder, der etableres inden for Industri. Bygge- og anlægsvirksomhed samt it-erhvervene udgør derimod en voksende andel af de nye virksomheder i perioden frem til 2000, hvorefter de to branchers andele falder en anelse igen.

Tabel 8.1 Nye virksomheder fordelt på brancher, pct. og antal i alt

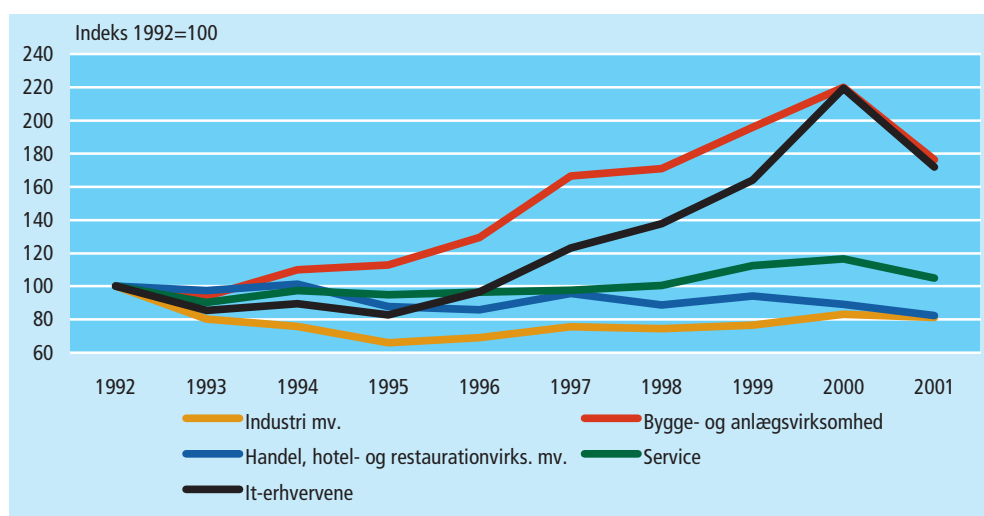
	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Virksomheder i alt	15 865	14 642	15 476	14 261	14 613	16 143	16 050	17 715	18 625	16 429
	pct.									
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Industri mv.	8,2	7,1	6,4	6,0	6,1	6,1	6,0	5,6	5,8	6,4
Bygge- og anlægsvirksomhed	7,0	7,1	7,9	8,8	9,8	11,4	11,8	12,2	13,1	11,9
Handel, hotel og restauration. mv.	41,7	44,1	43,3	40,8	38,9	39,3	36,6	35,2	31,7	33,2
Service	35,5	34,7	35,5	37,5	37,2	34,1	35,3	35,8	35,3	35,9
It-erhvervene	7,6	7,0	7,0	7,0	8,0	9,2	10,3	11,1	14,2	12,6

Kilde: Danmarks Statistik, Tilgang af nye virksomheder.

Fordobling i antallet af nye it-virksomheder ...

Inden for it-erhvervene blev der i 1992 etableret 1.203 nye virksomheder. I 2000 var dette tal steget til 2.640, hvilket er mere end en fordobling. Inden for Bygge- og anlægsvirksomhed har stigningen i antallet af nye virksomheder været lige så stor, nemlig fra 1.105 i 1992 til 2.431 i 2000. For begge brancher sker der et fald på ca. 20 pct. mellem 2000 og 2001 - hvilket må ses i lyset af den generelle afmatning i konjunkturerne. Tilgangen af nye virksomheder inden for Handel, hotel og restaurationsvirksomhed mv. og Service er nogenlunde konstant i perioden med en faldende tendens sidst i perioden. I industrien har der siden 1995 været en svag stigning i tilgangen inden for Industri på i alt 23 pct. over de 7 år. Udviklingen i den årlige tilgang af nye virksomheder kan således primært tilskrives udviklingen inden for Bygge- og anlægsvirksomhed og it-erhvervene, jf. figur 8.14.

Figur 8.14 Nye virksomheder fordelt på brancher

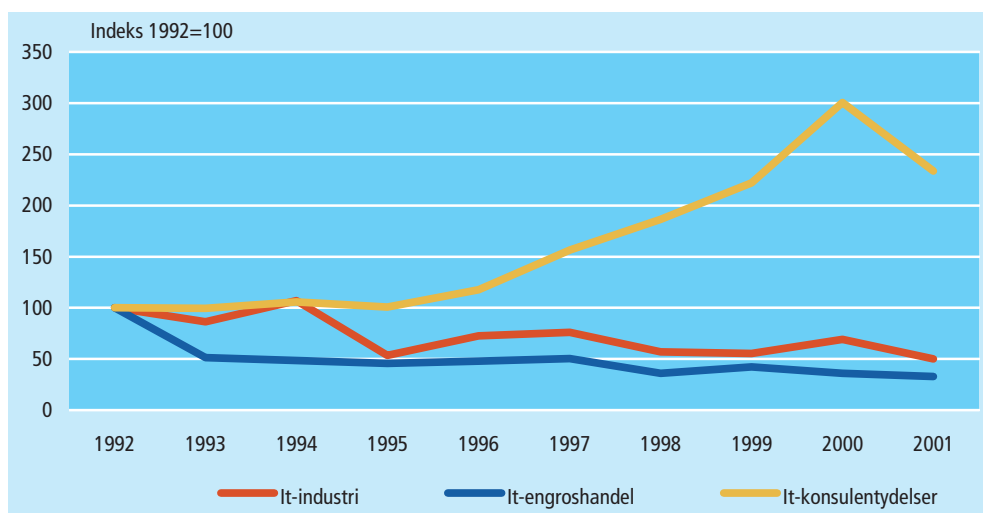

Kilde: Danmarks Statistik, Tilgang af nye virksomheder.

... skyldes især mange nye virksomheder i It-konsulentydelse

Udviklingen i antallet af nye it-virksomheder er i figur 8.15 nedenfor opgjort for de enkelte hovedbrancher inden for it-erhvervene. Det fremgår af figuren, at siden 1995 er antallet af nye virksomheder inden for it-industri og it-engroshandel stort set uændret. Antallet af nye virksomheder inden for It-konsulentvirksomhed steg med 200 pct. frem til 2000 - men falder så med 22 pct. i 2001. Det er med andre ord en kraftig vækst i tilgangen af nye virksomheder inden for It-konsulentvirksomhed, der medfører det voksende antal nye virksomheder i it-erhvervene frem til 2000⁸. Faldet i det samlede antal nye it-virksomheder stammer ligeledes primært fra faldet i antallet af nye It-konsulentvirksomheder idet der dog også sker et fald i de andre it-brancher.

Figur 8.15 Nye virksomheder i it-erhvervene

Kilde: Danmarks Statistik, Tilgang af nye virksomheder.

Aktiviteten i de nye virksomheder

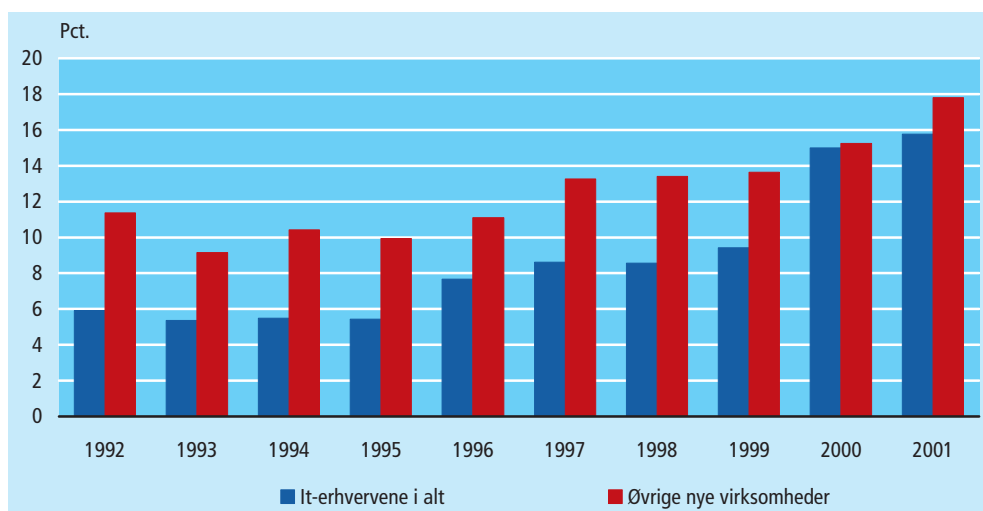
I det første år efter etablering er det kun en mindre del af de nye virksomheder, der har ansatte, jf. figur 8.16. Generelt er andelen af nye virksomheder, der har ansatte i etableringsåret, stigende fra 1992 til 2001. Dette gælder for såvel virksomheder inden for it-erhvervene som virksomheder i de øvrige brancher.

Færre ansatte i it-erhvervene

Der er gennem hele perioden relativt færre nye virksomheder med ansatte i it-erhvervene i forhold til de øvrige erhverv undtagen i 2000. I 2001 er det knap 16 pct. af de nye virksomheder inden for it-erhvervene, der har ansatte i startåret, og knap 18 pct. af virksomhederne i de øvrige erhverv.

⁸ Den sidste af it-brancherne, nemlig Telekommunikation, er ikke medtaget i figur 8.15, da antallet af nye virksomheder inden for denne branche er begrænset, hvilket betyder, at en indeksberegning er misvisende. Den procentuelle stigning i antallet af nye virksomheder inden for Telekommunikation fra 1995 til 2000 er 1100 pct., hvilket dækker over, at der er blevet etableret syv nye virksomheder i branchen i 1995 og 84 i 2000.

Figur 8.16 Andel af nye virksomheder med ansatte i etableringsåret

Kilde: Danmarks Statistik, Tilgang af nye virksomheder.

Hhv. 3 og 3,4 ansatte i it-erhvervene og i øvrige erhverv i 2001

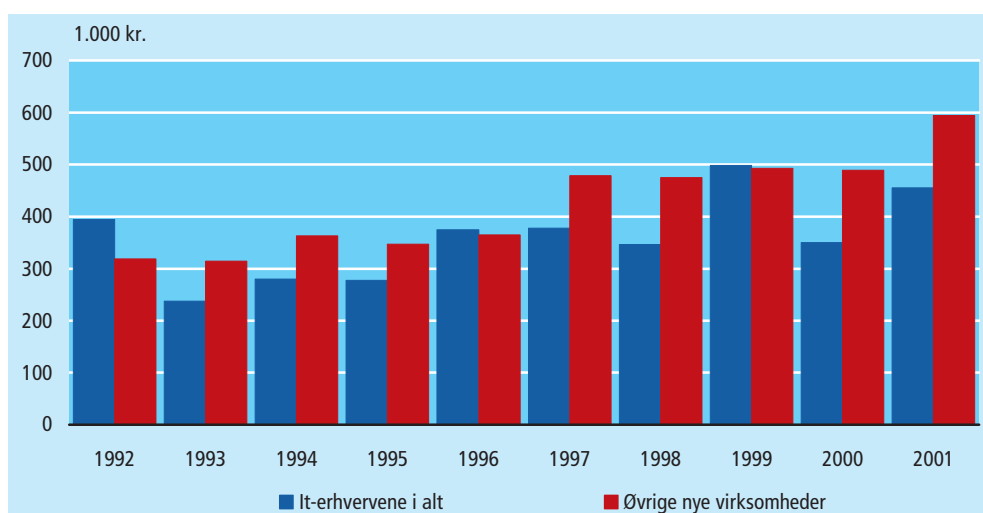
Det gennemsnitlige antal ansatte pr. arbejdsgiver er til gengæld stort set det samme i de nye virksomheder i it-erhvervene som i de øvrige erhverv, jf. tabel 8.2. Der er dog større variation blandt virksomhederne inden for it-erhvervene, nemlig mellem 2,5 ansatte pr. arbejdsgiver i 1994 og 5,2 ansatte pr. arbejdsgiver i 1997, mens det gennemsnitlige antal ansatte pr. arbejdsgiver i virksomhederne uden for it-erhvervene kun varierer mellem 2,9 og 3,4 ansatte.

Tabel 8.2 Gennemsnitligt antal ansatte pr. arbejdsgiver i de nye virksomheder

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
It-erhvervene i alt	2,7	2,7	2,5	2,6	3,3	5,2	2,6	3,1	3,1	3,0
Øvrige	3,4	3,2	3,0	2,9	3,0	3,1	2,9	3,3	3,3	3,4

Kilde: Danmarks Statistik, Tilgang af nye virksomheder.

Figur 8.17 Gennemsnitlig omsætning pr. virksomhed i etableringsåret

Kilde: Danmarks Statistik, Tilgang af nye virksomheder.

Den gennemsnitlige omsætning i it-erhvervene lavere end i de øvrige

Den gennemsnitlige omsætning pr. ny virksomhed har været stigende siden 1992 for virksomhederne i de øvrige erhverv, jf. figur 8.17, mens udviklingen i den gennemsnitlige omsætning i it-erhvervene har været mere svingende. Med undtagelse af nogle få år er den gennemsnitlige omsætning i de nye virksomheder inden for it-erhvervene omkring 25 pct. lavere end i de øvrige erhverv. Den høje gennemsnitlige

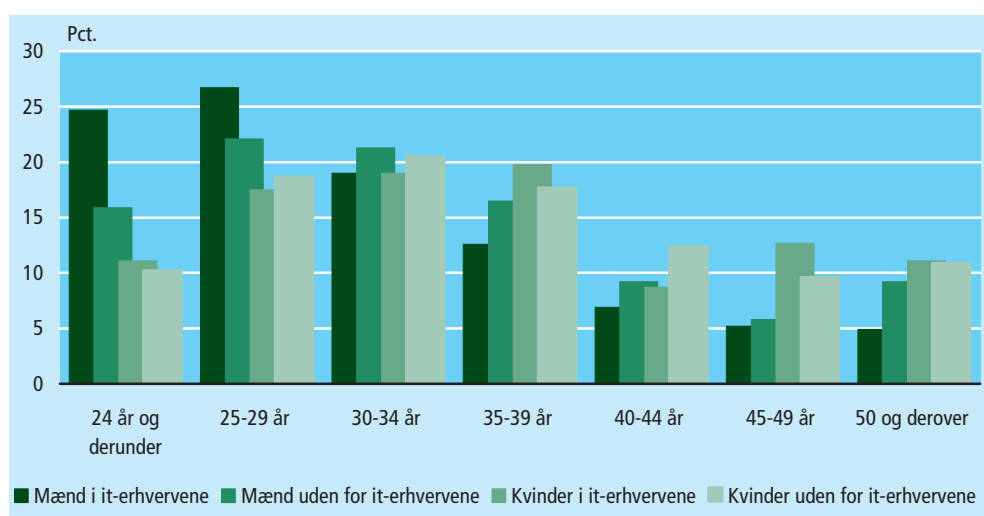
omsætning inden for it-erhvervene i 1992 skyldes en stor omsætning inden for It-en-groshandel, mens en stor omsætning inden for især It-industri men også Telekommunikation er skyld i den høje gennemsnitlige omsætning i henholdsvis 1996 og 1999.

8.4 Iværksættere

Mange unge mænd blandt iværksætterne i it-erhvervene

Personerne bag de nye virksomheder - iværksættere⁹ - er i it-erhvervene i højere grad domineret af unge mænd end det er tilfældet for iværksætterne i de øvrige erhverv. Der er 1.213 iværksættere i it-erhvervene og heraf er 90 pct. mænd. I de øvrige erhverv er det 66 pct. af iværksætterne, der er mænd. Hertil kommer at de er yngre. Således er 51 pct. af mændene i it-erhvervene under 30 år, mens det tilsvarende tal i de øvrige erhverv er 38 pct., jf. figur 8.18. Der er kun meget få kvinder, der starter egen virksomhed i it-erhvervene og de adskiller sig ikke aldersmæssigt fra kvinderne i de øvrige erhverv.

Figur 8.18 Iværksættere fordelt på køn og alder. 2001

Kilde: Danmarks Statistik, Iværksætterdatabase.

Undersøgelser¹⁰ viser, at iværksætternes alder og kompetencer ved opstarten har betydning for de nye virksomheders overlevelse. Det vil fx sige, at jo ældre en iværksætter er, jo større er chancen for at vedkommendes virksomhed overlever.

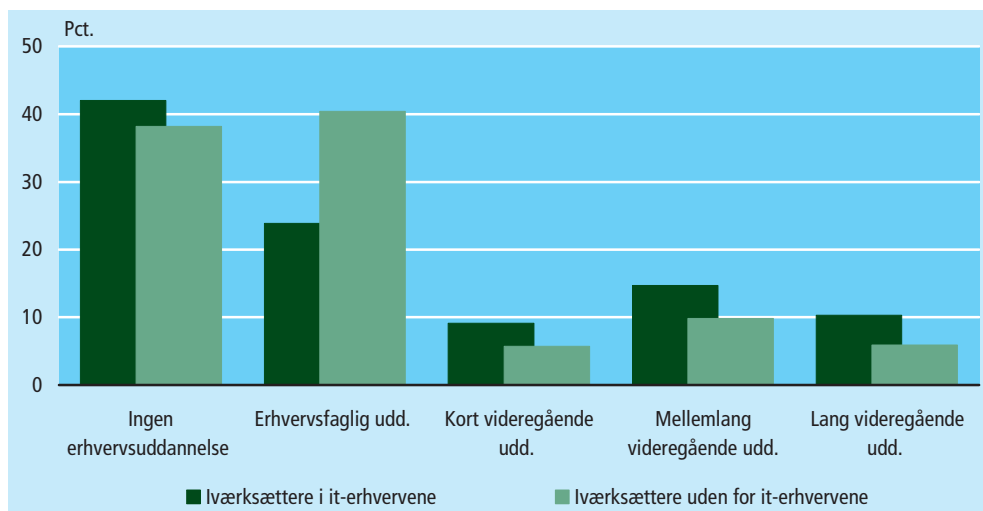
Flere med videregående uddannelse i it-erhvervene ...

Iværksætternes uddannelsesbaggrund har også betydning for overlevelsen. Af figur 8.19 ses det, at der er flere iværksættere uden erhvervsuddannelse inden for it-erhvervene end blandt de øvrige iværksættere. Samtidigt er der også flere iværksættere i it-erhvervene med en videregående uddannelse. 34 pct. af iværksættere inden for it-erhvervene har således en kort, mellemlang eller lang videregående uddannelse mens det kun er 21 pct. af iværksættere i de øvrige private byerhverv.

⁹ Datagrundlaget for analysen af iværksættere i it-erhvervene er en integration af forskellige registerbaserede virksomheds- og personstatistikker. Det har den konsekvens, at analysen alene omfatter de nye virksomheder, der er etableret som personligt ejede virksomheder. I alt 11.069 iværksættere startede virksomhed i de private byerhverv i 2001.

¹⁰ "De nye virksomheder - 4. statistiske portræt af iværksættere", Erhvervs- og Boligstyrelsen, 2003.

Figur 8.19 Iværksættere fordelt på højeste fuldførte uddannelse. 2001

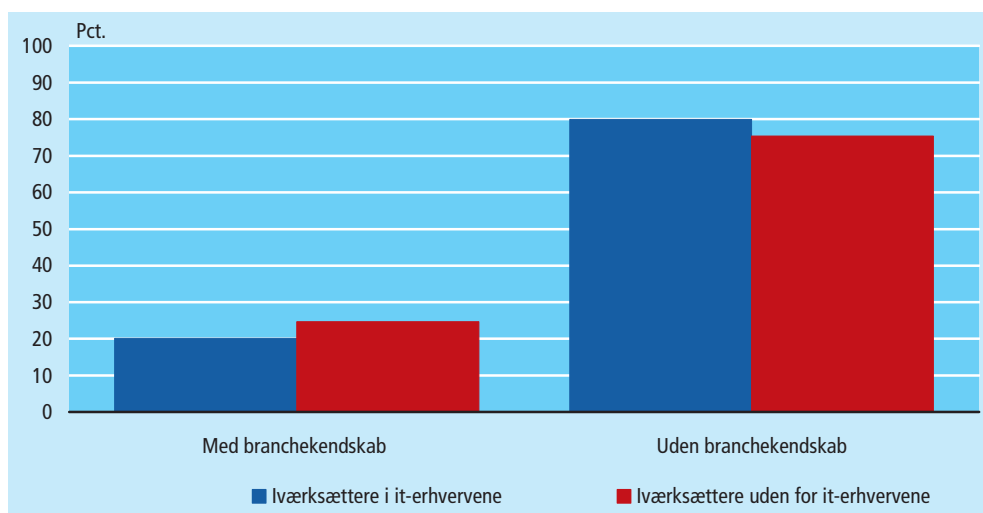

Kilde: Danmarks Statistik, Iværksætterdatabase.

... men færre med
branchekendskab

En anden vigtig kompetence for iværksætterne er at have branchekendskab¹¹. Blandt iværksættere inden for it-erhvervene havde 20 pct. branchekendskab sammenlignet med 25 pct. blandt de øvrige iværksættere, jf. figur 8.20.

Figur 8.20 Iværksættere fordelt på branchekendskab. 2001

Kilde: Danmarks Statistik, Iværksætterdatabase.

It-iværksætterne er unge
nyuddannede uden
branchekendskab

Sammenholdes tallene for aldersfordelingen med uddannelsesbaggrunden og branchekendskabet synes der at være en tendens til, at iværksættere i it-erhvervene starter virksomhed i en ung alder eller umiddelbart efter afsluttet uddannelse og uden at have opbygget et branchekendskab.

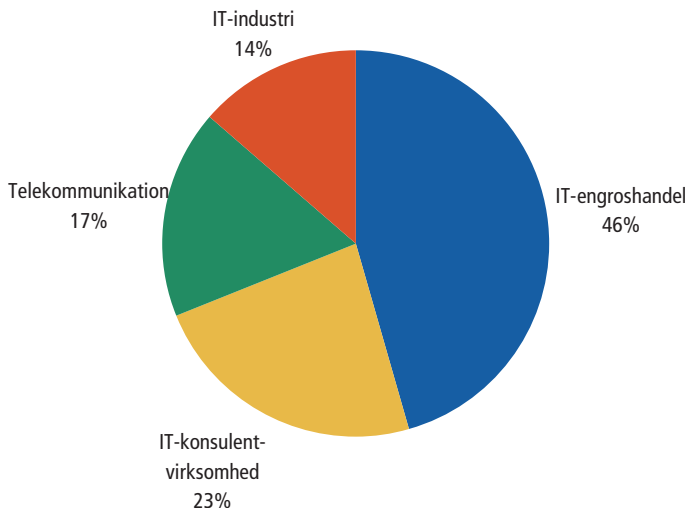
8.5 Økonomisk udvikling

Omsætning på 188,5 mia.
kr. i it-erhvervene i 2002

It-erhvervene havde i 2002 en samlet omsætning på 188,5 mia. kr. Ikke overraskende tegner It-engroshandel sig for en relativt stor andel af It-erhvervenes samlede omsætning, nemlig 46 pct. i 2002, efterfulgt af It-konsulentvirksomhed med 23 pct. Telekommunikation og It-industri er i denne sammenhæng noget mindre brancher, der repræsenterer hhv. 17 pct. og 14 pct. af branchens omsætning.

¹¹ "Branchekendskab" har en iværksætter som starter virksomhed i den samme branche, som vedkommende har været lønmodtager i.

Figur 8.21 It-erhvervenes omsætning fordelt på hovedbrancher. 2002

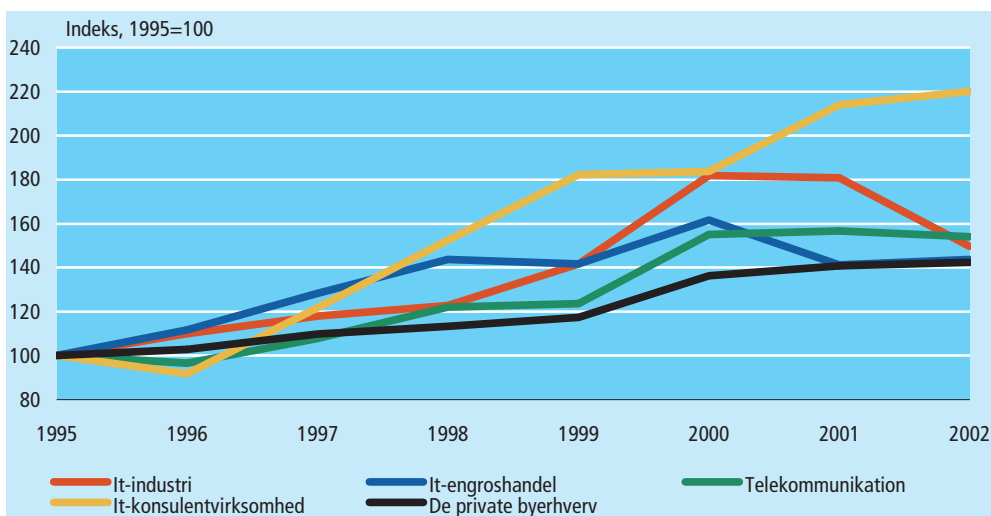

Kilde: Danmarks Statistik, Omsætningsstatistik.

Omsætningsudviklingen båret af It-konsulentvirksomhed og Telekommunikation

Samlet set har it-erhvervene haft en betydelig vækst i omsætningen siden midten af 1990'erne, men som figur 8.22 viser, er denne udvikling primært båret af It-konsulentvirksomhed, hvis omsætning fra 1992-1999 er steget med 82 pct., og igen fra 1999 til 2001 er steget med 41 pct. Også It-industrien har haft en betydelig vækst i omsætningen: fra 1992 til 1999 var væksten på 42 pct., og fra 1999 til 2001 på 34 pct. I den seneste periode, dvs. fra 2001 til 2002, har It-industrien som det eneste af it-erhvervene haft vækst i omsætningen, med i alt 7 pct.

Figur 8.22 It-erhvervenes omsætning. Indeks, 1995=100

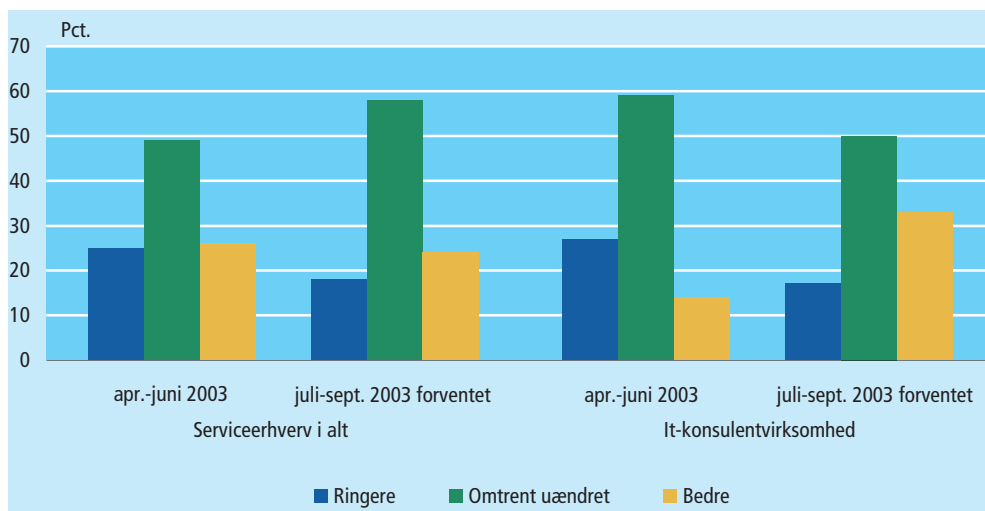

Kilde: Danmarks Statistik, Firmastatistik (1995-1999), Omsætningsstatistik, på SE-nummer (2000-2001), på CVR-nummer (2002).

It-konsulentvirksomhederne har tiltro til fortsat vækst

De seneste tal for It-konsulentvirksomhedernes forventninger til omsætningen, som vedrører perioden juli-september 2003, viser at der fortsat er tiltro til vækst, jf. figur 8.23. Samtidig må det konstateres, at omsætningen i april-juni 2003 var ringere end i den foregående periode, mens serviceerhvervene som helhed havde uændret omsætning sammenlignet med foregående periode.

Figur 8.23 It-konsulentvirksomhed, forventninger til omsætning

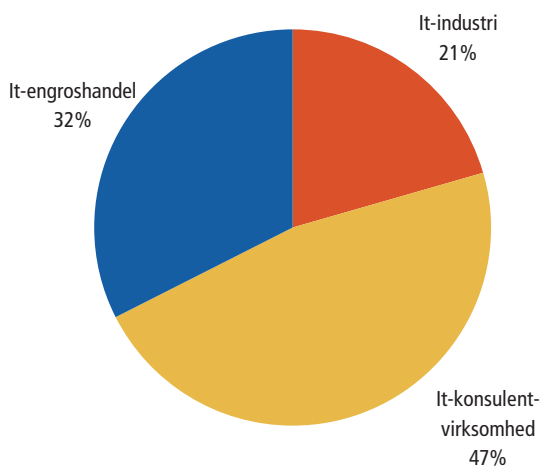

Kilde: Danmarks Statistik, Konjunkturbarometer for serviceerhverv.

Værditilvæksten udgjorde 43 mia. kr. i 2001

It-erhvervene, excl. Telekommunikation, havde i 2001 en værditilvækst på 43 mia. kr. 47 pct. af denne værditilvækst blev skabt af It-konsulentvirksomhederne, jf. figur 8.24, mens It-engroshandel stod for en tredjedel. It-industrien bidrog med 21 pct. af den samlede værditilvækst.

Figur 8.24 Værditilvækst i it-industri, it-engroshandel og It-konsulentvirksomhed. 2001

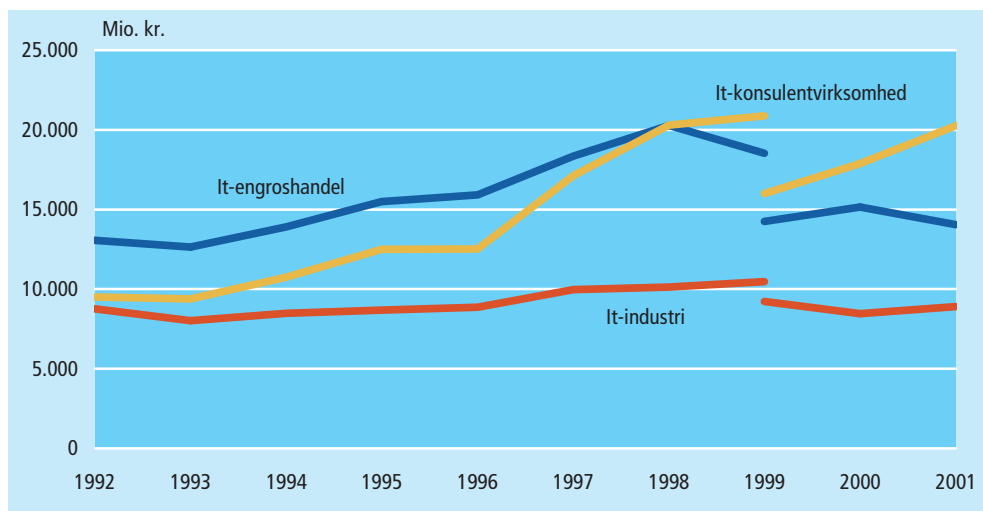

Kilde: Danmarks Statistik, Generel firmastatistik.

Værditilvæksten steget med 60 pct. fra 1992 til 1999

It-erhvervenes samlede værditilvækst er fra 1992 til 1999 vokset med 18,6 mia. kr., eller knapt 60 pct., og fra 1999 til 2001 med 3,7 mia. kr., svarende til 9 pct. I de samme to perioder er de private byerhvervs værditilvækst steget med hhv. 35 pct. og 12 pct. It-erhvervene har således ligget betydeligt over de samlede udvikling i værditilvæksten frem til slutningen af 1990'erne, men har fra 1999 til 2001 tabt terræn.

Figur 8.25 Værditilvækst i It-industri, It-engroshandel og It-konsulentvirksomhed.

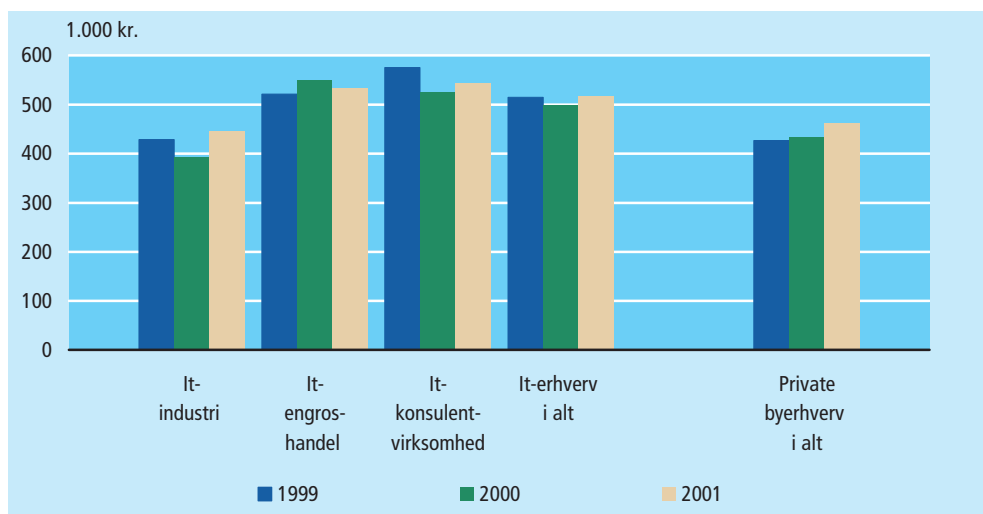

Kilde: Danmarks Statistik, Firmastatistik (1992-1999) og Generel firmastatistik (1999-2001).

It-erhvervene har større værditilvækst pr. fuldtidsansat end de private byerhverv generelt

Værditilvæksten pr. fuldtidsansat var i 2001 noget højere i it-erhvervene¹² som helhed end i de private byerhverv, nemlig 517.000 kr., mod 463.000 kr., jf. figur 8.26. It-konsulentvirksomhed havde med 544.000 kr. en væsentligt højere værditilvækst pr. fuldtidsansat end de øvrige it-erhverv. It-industrien lå derimod en del lavere end niveauet for de private byerhverv i alt med 445.000 kr. pr. fuldtidsansat i 2001.

Figur 8.26 Værditilvækst pr. fuldtidsansat

Kilde: Danmarks Statistik, Generel firmastatistik.

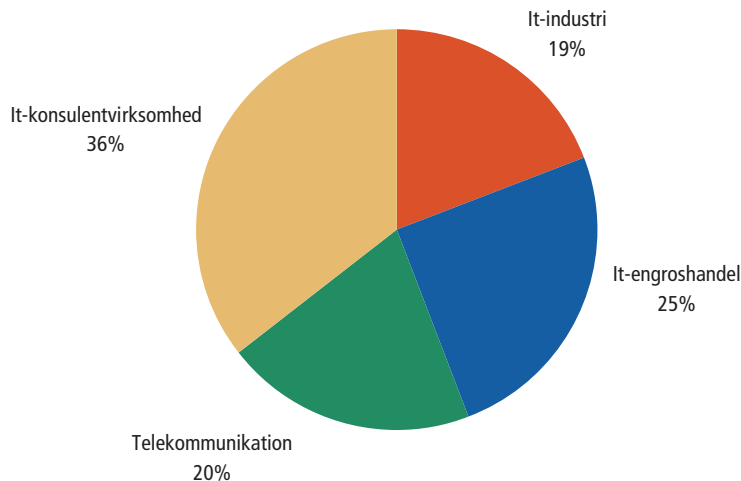
8.6 Beskæftigelsen i it-erhvervene

It-konsulentvirksomhed beskæftiger mere end hver tredje ansat i it-erhvervene

I takt med it-erhvervenes voksende økonomiske betydning, stiger også antallet af arbejdspladser inden for erhvervet. 36 pct. af de fuldtidsansatte i it-erhvervene i 2001 var beskæftiget inden for It-konsulentvirksomhed, som beskæftigelsesmæssigt er den største branchegruppe, fulgt af It-engroshandel, der repræsenterede 25 pct. af de fuldtidsansatte, jf. figur 8.27. Der er dermed sket en forskydning af beskæftigelsen imellem de to branchegrupper alene siden 1998, hvor andelen var hhv. 27 pct. inden for It-konsulentvirksomhed og 31 pct. inden for It-engroshandel. It-industri og Telekommunikation beskæftigede både i 1998 og i 2001 hver en femtedel af de fuldtidsansatte.

¹² Værditilvæksten er opgjørt ekskl. Telekommunikation.

Figur 8.27 Antal fuldtidsansatte i it-erhvervene fordelt på branche grupper. 2001

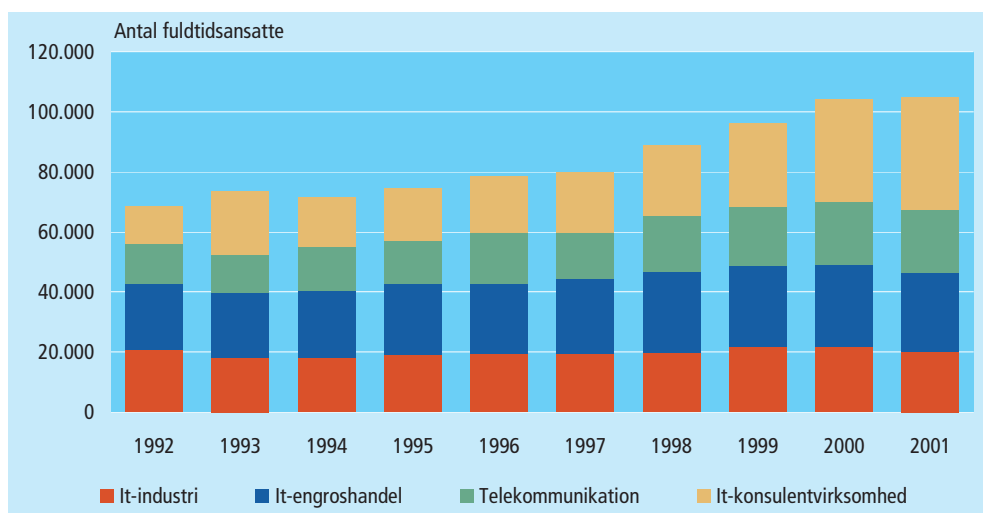

Kilde: Danmarks Statistik: Generel firmastatistik.

Antal fuldtidsansatte steget med 53 pct. fra 1992 til 2001

For it-serviceerhvervene har perioden 1992-2001 bragt en betydelig stigning i antallet af fuldtidsansatte i it-erhvervene: Hvor der i 1992 var 68.500 fuldtidsansatte, var antallet i 2001 steget med 53 pct. til 104.800, jf. figur 8.28.

Figur 8.28 Udviklingen i antal fuldtidsansatte i it-erhvervene

Kilde: Danmarks Statistik: Firmastatistik (1992-1998) og Generel firmastatistik (1999-2001).

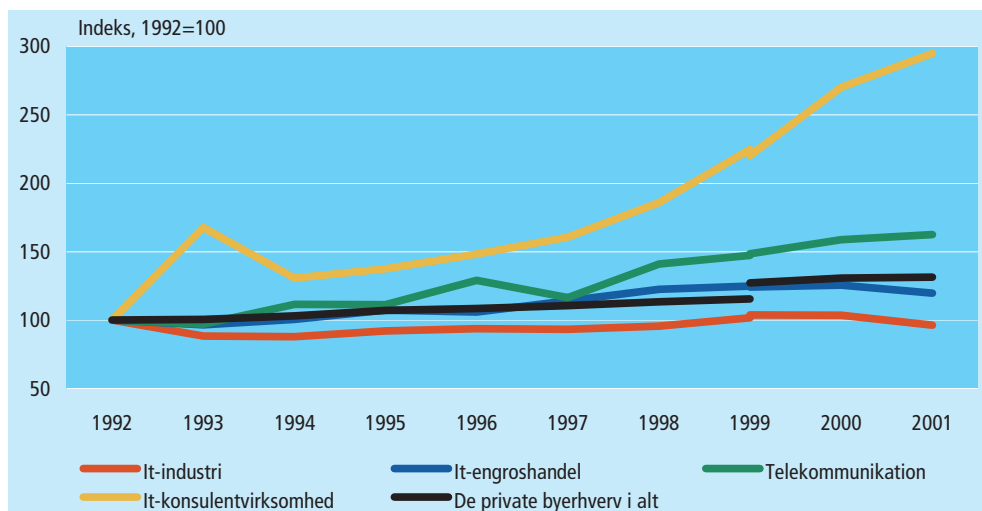
It-erhvervene beskæftiger en stigende andel af de ansatte i de private byerhverv ...

Den vækst i antallet af fuldtidsansatte, som it-erhvervene under ét har oplevet, har dermed også været væsentligt højere end i de private byerhverv i alt, hvor fuldtidsbeskæftigelsen i samme periode er steget med 31 pct., jf. figur 8.29. Det betyder samtidig, at it-erhvervene beskæftiger en stigende andel af samtlige fuldtidsansatte i de private byerhverv, nemlig 8,3 pct. i 2001 mod 7,1 pct. i 1992.

... og det er It-konsulentvirksomhed og Telekommunikation, der har bidraget

Reelt er det dog kun branchegrupperne It-konsulentvirksomhed og Telekommunikation, der har bidraget til den samlede vækst, med en stigning i antallet af fuldtidsansatte på hhv. 195 pct. og 63 pct., jf. figur 8.27. It-industriens beskæftigelse lå i 2001 lidt lavere end i 1992. For It-engroshandelens vedkommende har beskæftigelsesudviklingen ligget lidt lavere end den udvikling, som har fundet sted i de private byerhverv.

Figur 8.29 Udvikling i antal fuldtidsansatte i it-erhvervene

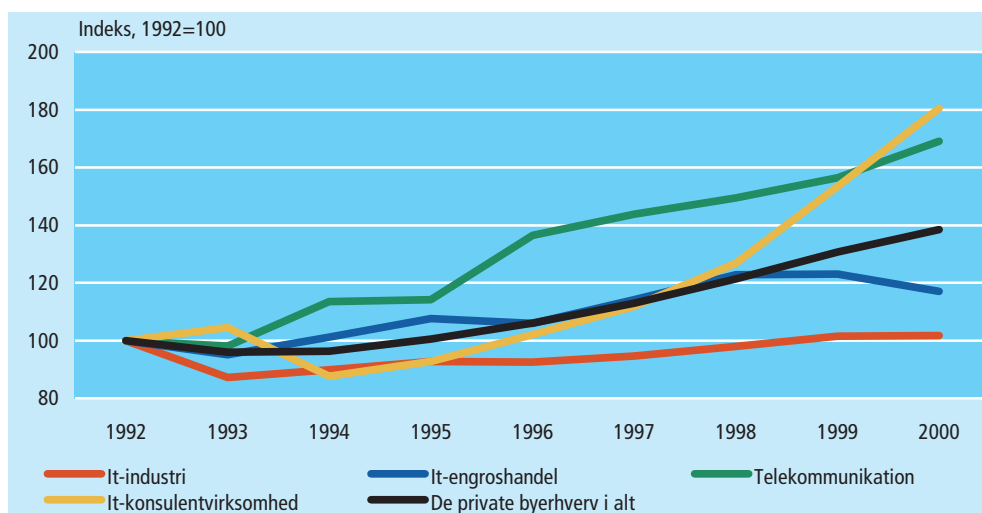
Kilde: Danmarks Statistik: Firmastatistik (1992-1999) og Generel firmastatistik (1999-2001).

Et andet mål for beskæftigelsen end det beregnede antal fuldtidsansatte, som er anvendt i de foregående figurer, er antallet af beskæftigede ultimo november. Ultimo novemberbeskæftigelsen opgør antallet af personer, der på det pågældende tidspunkt er i beskæftigelse, uanset om de er ansat på heltid eller deltid.

81 pct. flere beskæftigede
i It-konsulentvirksomhed
i 2000 end i 1992

Figur 8.30 viser, at der har været en vækst på hhv. 81 pct. og 69 pct. i antallet af beskæftigede ultimo november inden for It-konsulentvirksomhed og Telekommunikation. Sammenlignet med det beregnede antal fuldtidsansatte er beskæftigelsen ultimo november således ikke steget nær så meget, især inden for It-konsulentvirksomhed. Det kan bl.a. skyldes, at personer, der har været deltidsbeskæftigede i de to branche-grupper har øget deres arbejdstid, fx til egentlig fuldtidsbeskæftigelse.

Figur 8.30 Udvikling i antal beskæftigede ultimo november i it erhvervene

Kilde: Danmarks Statistik: Firmastatistik (1992-1999) og Generel firmastatistik (2000).

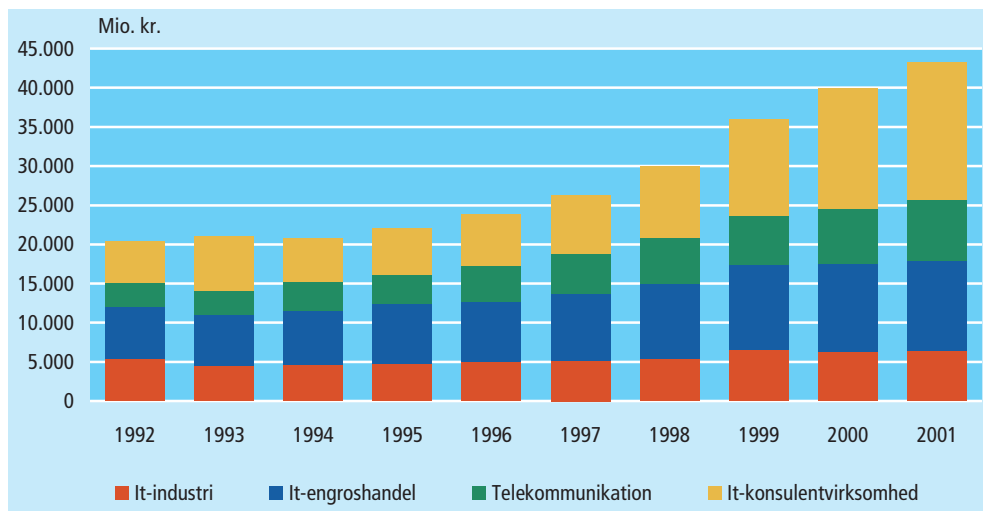
Udviklingen i it-erhvervenes lønsom

Som en konsekvens af den øgede beskæftigelse er lønsummen i it-erhvervene også øget. It-erhvervenes lønsom repræsenterede i 2001 10,9 pct. af lønsummen i de private byerhverv, mod 9,2 pct. i 1992.

It-erhvervenes lønsum fordoblet fra 1992 til 2001

Lønsummen inden for it-erhvervene er mere end fordoblet fra 1992, hvor den udgjorde 20,4 mia. kr. til 2001, hvor beløbet var 43,3 mia. kr., jf. figur 8.31. I samme tidsrum er lønsummen i de private byerhverv samlet set steget med 78 pct. Til sammenligning er antallet af fuldtidsansatte i it-erhvervene vokset med 53 pct., og i de private byerhverv med 31 pct.

Figur 8.31 Lønsum i it-erhvervene, fordelt på hovedbrancher

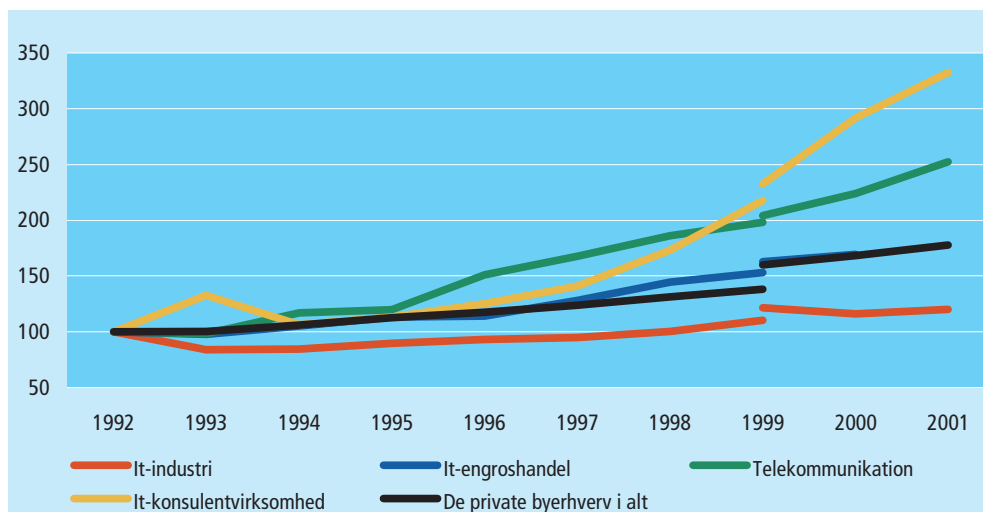
Kilde: Danmarks Statistik, Firmastatistik (1992-1998) og Generel firmastatistik (1999-2001).

Lønsummen er steget mere end beskæftigelsen

Ser man nærmere på forholdet mellem udviklingen i hhv. antal fuldtidsansatte og lønsum, har It-industrien oplevet den største relative lønsumsstigning: Hvor antallet af fuldtidsansatte er faldet med 4 pct. fra 1992 til 2001, er lønsummen steget med 20 pct., men også for de øvrige hovedbrancher inden for it-erhvervene er lønsummen vokset betydeligt mere end antallet af fuldtidsansatte i denne periode.

Den største relative vækst i lønsummen har fundet sted inden for It-konsulentvirksomhed, hvis lønsum næsten er mere end tredoblet i perioden 1992-2001, og dernæst inden for Telekommunikation, hvis lønsum er steget med 152 pct., jf. figur 8.32.

Figur 8.32 Udviklingen i it-erhvervenes lønsum. Indeks, 1992=100

Kilde: Danmarks Statistik: Firmastatistik (1992-1999) og Generel firmastatistik (1999-2001).

Beskæftigelsens geografiske fordeling

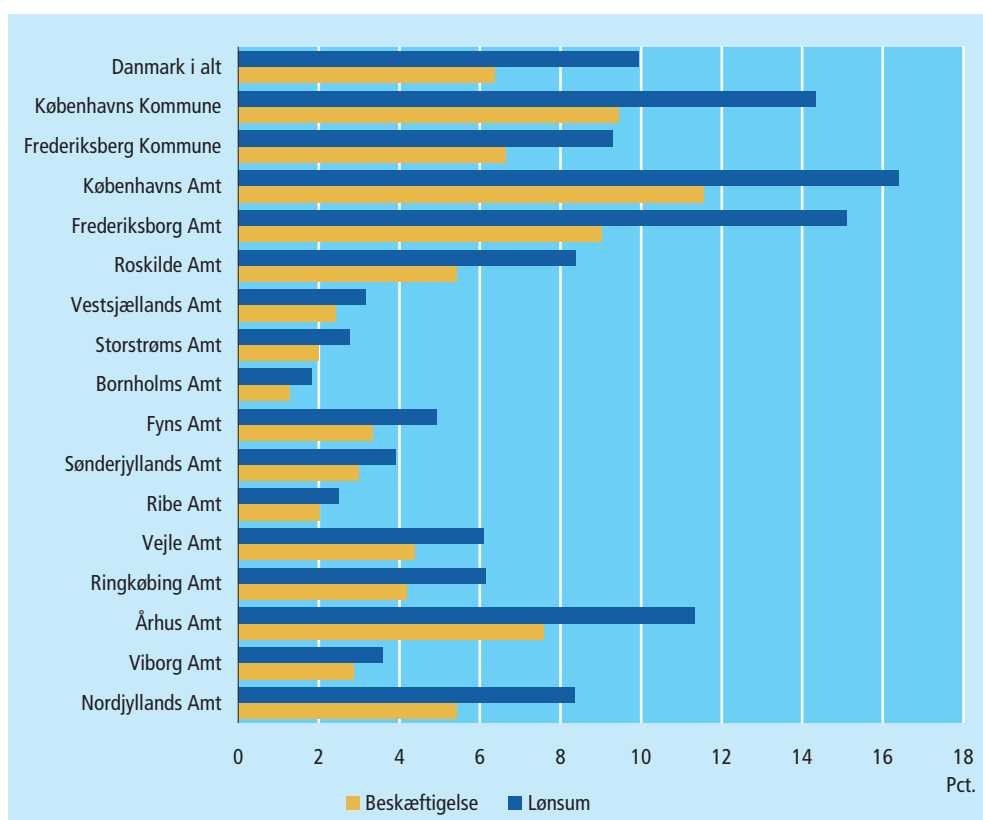
Ulige geografisk fordeling af it-beskæftigelsen

It-erhvervene har generelt en stigende økonomisk betydning, men deres beskæftigelse er langt fra ensartet fordelt rundt om i Danmark, jf. figur 8.33. Opgjort i forhold til it-erhvervenes andel af den private sektor, har it-erhvervene markant størst betydning i Københavns Amt, hvor de it-beskæftigede udgør 12 pct. af samtlige beskæftigede, og deres lønsum 16 pct. af den samlede lønsum i området - set i forhold til et landsgennemsnit på hhv. 6 pct. af lønsummen og 10 pct. af beskæftigelsen.

Københavns Amt ligger betydeligt over landsgennemsnit m.h.t. it-beskæftigelsen

Også Københavns Kommune og Frederiksborg og Århus amter ligger betydelig over landsgennemsnittet: i de to førstnævnte områder er beskæftigelsesandelen for it-erhverv 9 pct., og i Århus Amt 8 pct. For Københavns Kommune og Frederiksborg Amt giver det sig udslag i, at der begge steder også allokeres en relativt større del af lønsummen til it-erhvervene end for landet som helhed: Hhv. 14 pct. og 15 pct. Derimod ligger it-erhvervenes lønsumsandel i Århus næsten på niveau med hele landet, med en andel på 11 pct.

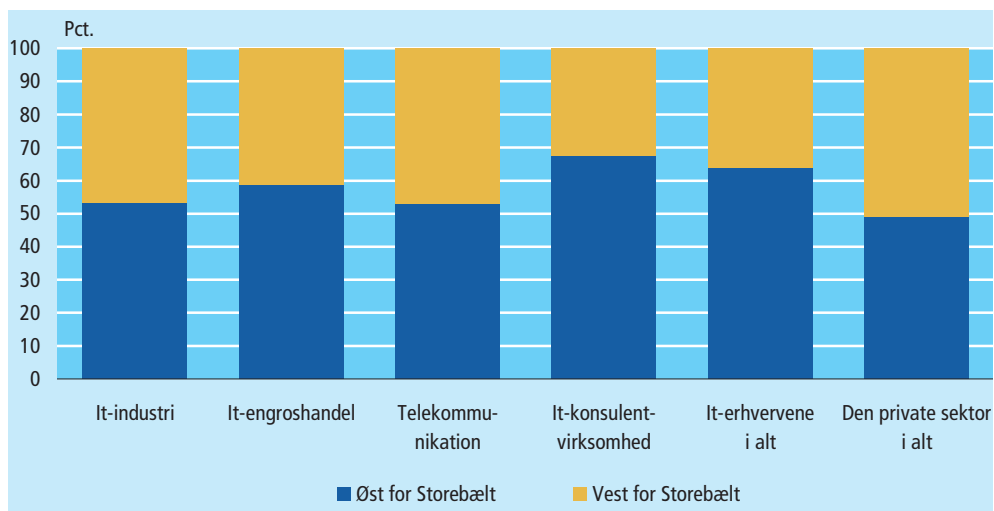
Figur 8.33 It-erhvervenes andel af den private sektors beskæftigelse og lønsum. 2001

Kilde: Danmarks Statistik, Erhvervsbeskæftigelsen.

I modsætning til Hovedstadsregionen, har it-erhvervene kun ringe betydning i Vestsjællands, Storstrøms, Bornholms og Ribe amter, hvor it-beskæftigelsen udgør 2 pct. eller mindre af den samlede beskæftigelse. It-erhvervenes lønsumsandel i de pågældende amter er tilsvarende lav, nemlig på 3 pct. eller derunder.

Figur 8.34 Andel af it-arbejdssteder øst og vest for Storebælt. 2001

Kilde: Danmarks Statistik: Erhvervsbeskæftigelsen.

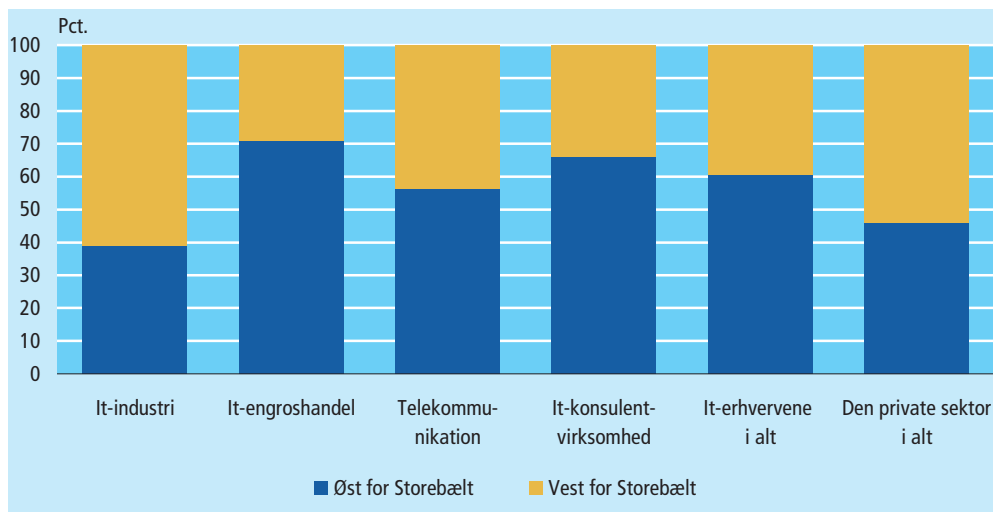
Markant forskel på det østlige og vestlige Danmark ...

Også en grovere opdeling af it-erhvervenes andel på hhv. øst og vest for Storebælt, viser at der markante forskelle, og at it-erhvervene har betydeligt større fodfæste øst end vest for Storebælt, jf. figur 8.34.

... 64 pct. af arbejdsstederne ligger øst for Storebælt ...

Af det samlede antal it-arbejdssteder ligger 64 pct. placeret øst for Storebælt - hvorimod det samlede antal arbejdssteder er næsten ligeligt fordelt med hhv. 49 pct. øst for Storebælt og 51 pct. vest for Storebælt. Eftersom mere end to tredjedele af samtlige it-arbejdssteder er knyttet til It-konsulentvirksomheder, har det stor betydning for ubalancen mellem det østlige og vestlige Danmark, at 67 pct. af It-konsulentvirksomhederne er lokaliseret øst for Storebælt. For Telekommunikation og It-industri er forskellene langt mindre, og udgør i begge tilfælde 6 procentpoint.

Figur 8.35 Andel af beskæftigede ultimo november i it-erhvervene øst og vest for Storebælt. 2001

Kilde: Danmarks Statistik, Erhvervsbeskæftigelsen.

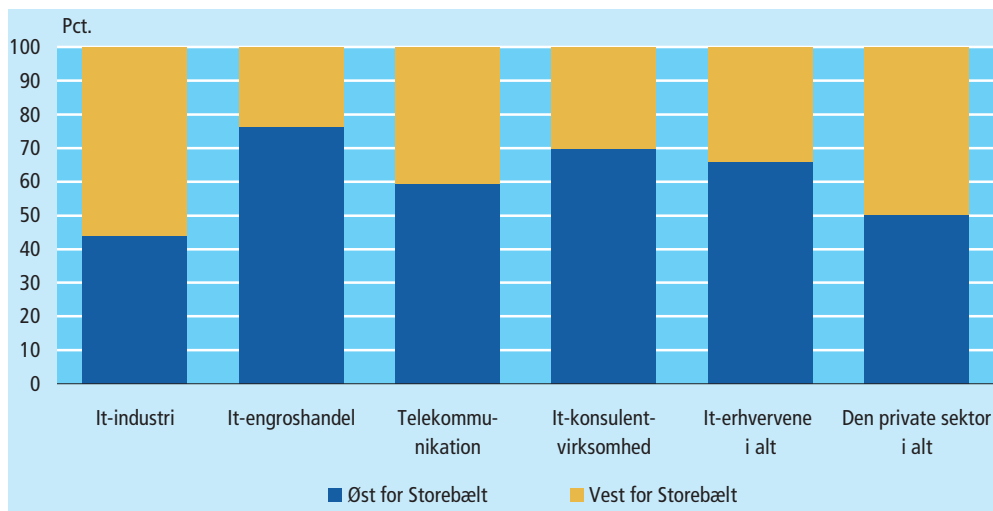
... men kun 61 pct. af beskæftigelsen

Til gengæld er arbejdspladserne gennemsnitligt større øst for Storebælt, da der er relativt flere beskæftigede vest for Storebælt, end der er arbejdssteder, jf. figur 8.35. Det synes også at gøre sig gældende for it-erhvervene, hvor der er mindre forskel i andelen af beskæftigede mellem øst og vest, end i andelen af arbejdssteder. I alt er 61 pct. af de beskæftigede i it-erhvervene ansat øst for Storebælt, og 39 pct. vest for Storebælt.

It-industrien har flere beskæftigede i det vestlige end østlige Danmark

At den gennemsnitlige beskæftigelse på arbejdsstederne er størst i det vestlige Danmark ses ved, at It-industrien har væsentligt flere beskæftigede i det vestlige end i det østlige Danmark, med andele på hhv. 61 pct. og 39 pct. At denne tendens ikke gælder alle brancher ses af, at beskæftigelsen inden for It-engroshandel er relativt større i det østlige Danmark, end andelen af arbejdssteder: Hele 71 pct. af de beskæftigede inden for It-engroshandel er beskæftiget øst for Storebælt. Det hører dog med til billedet, at en enkelt eller nogle få meget store arbejdssteder kan have afgørende indflydelse på det samlede billede.

Figur 8.36 **Andel af lønsum i it-erhvervene øst og vest for Storebælt. 2001**

Kilde: Danmarks Statistik, Erhvervsbeskæftigelsen.

Lønsummens fordeling mellem det østlige og vestlige Danmark i 2001 viser, at samtlige af it-erhvervenes hovedbrancher øst for Storebælt har en større andel af lønsummen end af beskæftigelsen, jf. figur 8.36. Forskellen imellem lønsumsandel og beskæftigelsesandel er størst inden for It-engroshandel: Her er lønsumsandelen øst for Storebælt 6 procentpoints højere end beskæftigelsesandelen. Den tilsvarende forskel er for Telekommunikation kun 3 procentpoint.

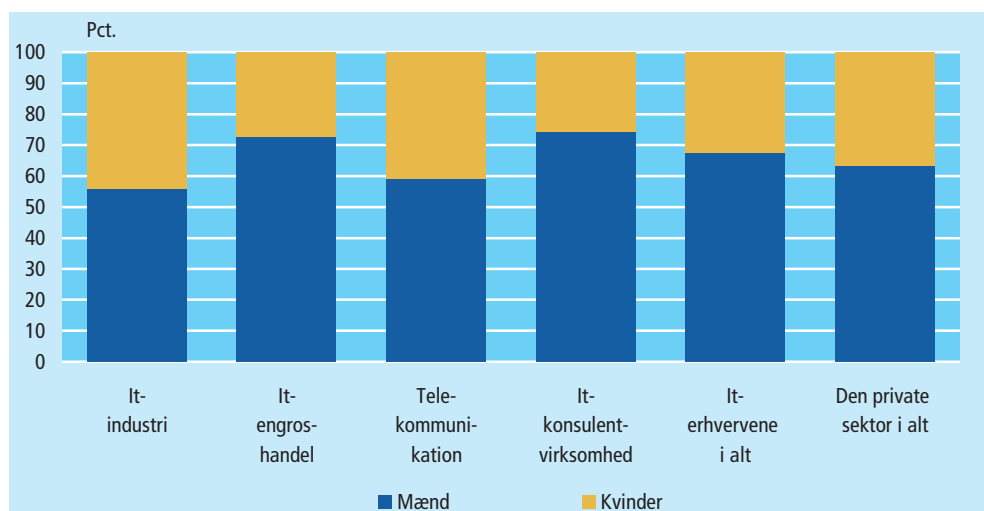
De beskæftigedes kompetencer

Information om de beskæftigedes køn, alder, uddannelsesniveau er vigtige dels for forståelsen af de krav, som it-erhvervene stiller, dels for at kunne forudse udviklingen på området.

It-erhvervene er generelt mandsdominerede

It-erhvervene er i højere grad end den private sektor som helhed domineret af mænd: 67 pct. af de beskæftigede er mænd, mod en andel på 63 pct. i den private sektor, jf. figur 8.37. Især It-konsulentvirksomhed og It-engroshandel har relativt mange mænd blandt de ansatte, med andele på hhv. 74 og 73 pct. i 2001. It-industrien og Telekommunikation er derimod brancher med en væsentligt større kvindeandel end gennemsnittet, idet hhv. 44 pct. og 41 pct. af de ansatte i 2001 var kvinder, mens den private sektors kvindeandel generelt var 37 pct.

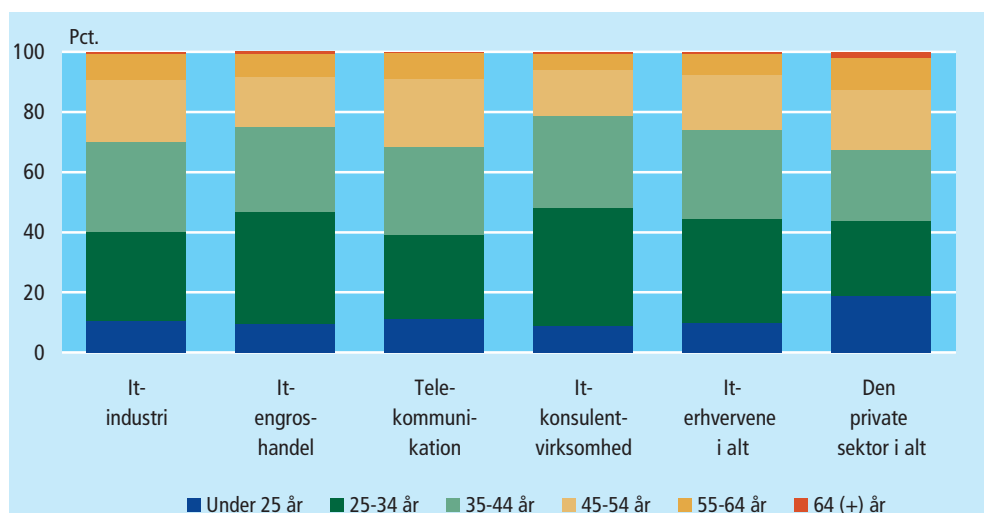
Figur 8.37 De beskæftigede i it-erhvervene fordelt på køn. 2001

Kilde: Danmarks Statistik, Befolkningens uddannelse og erhverv.

De beskæftigedes aldersmæssige sammensætning inden for it-erhvervene adskiller sig ligeledes, dels indbyrdes brancherne imellem, og dels i forhold til det generelle billede for den private sektor, jf. figur 8.38.

Figur 8.38 De beskæftigede i it-erhvervene fordelt på aldersgrupper. 2001

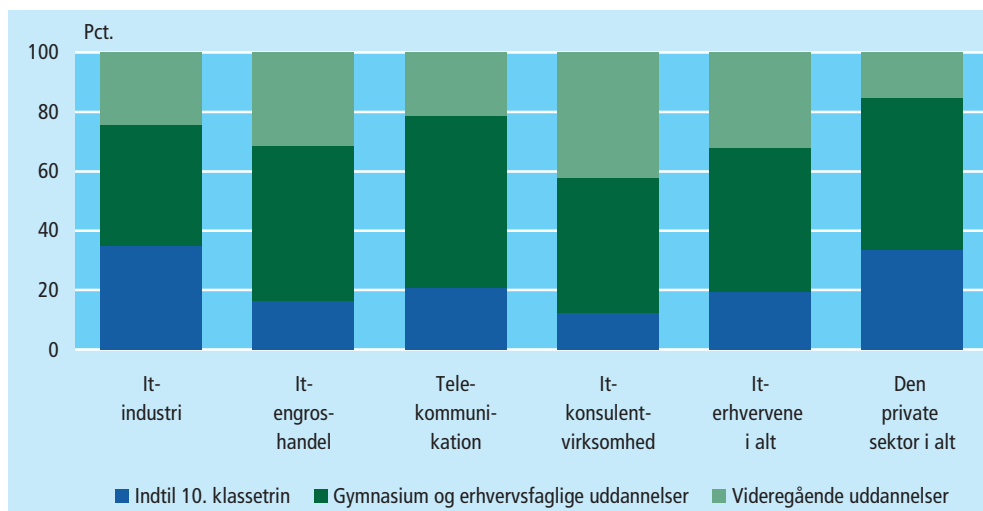

Kilde: Danmarks Statistik, Befolkningens uddannelse og erhverv.

Få unge ansatte i it-erhvervene

It-erhvervene betegnes ofte som en ung branche - det gælder dog ikke med hensyn til den yngste gruppe på arbejdsmarkedet, de under 25-årige. I den private sektor som helhed var 19 pct. af de beskæftigede i 2001 under 25 år - men blot 10 pct. af de beskæftigede i it-erhvervene. Til gengæld er gruppen af 25-34-årige stærkere repræsenteret i it-erhvervene, hvor deres andel udgør 35 pct., mod 25 pct. i den private sektor. De 55-årige og derover udgør 13 pct. af de beskæftigede i den private sektor, men en noget mindre andel, 8 pct., i it-erhvervene.

Figur 8.39 De beskæftigede i it-erhvervene fordelt på uddannelsesniveau. 2001

Kilde: Danmarks Statistik, Befolkningens uddannelse og erhverv.

Ca. 10 pct. er under 26 år

Indbyrdes blandt it-brancherne er der ingen, der skiller sig ud med hensyn til andelen af beskæftigede under 25 år - andelen svinger mellem 9 pct. i It-konsulentvirksomhed og 11 pct. i Telekommunikation. Derimod er der nogen forskel i den næste aldersgruppe, de 25-34-årige, som udgør knapt 40 pct. af de beskæftigede i It-konsulentvirksomhed, men kun 28 pct. - eller godt en fjerdedel - inden for Telekommunikation. Blandt de ældste grupper på arbejdsmarkedet strækker it-erhvervene sig fra en andel på 6 pct. af de 55-årige og derover inden for It-konsulentvirksomhed, til en andel på 9 pct. inden for it-industri og Telekommunikation.

Højere uddannelsesniveau i it-erhvervene end i de private byerhverv

Uddannelsesniveautet i it-erhvervene er generelt lidt højere end i den private sektor som helhed, jf. figur 8.39. Kun hver femte har alene en grundskoleuddannelse, mens det gælder hver tredje i den private sektor. Andelen med mellemlang uddannelse er tilnærmelsesvist på samme niveau som for den private sektor, men til gengæld er andelen med en videregående uddannelse højt inden for it-erhvervene: i alt har hver tredje af de beskæftigede en videregående uddannelse, hvilket kun gælder 15 pct. i den private sektor generelt.

Flest med videregående uddannelse i It-konsulentvirksomhed

Det generelle billede dækker dog over betydelige forskelle brancherne imellem. I It-industrien har mere end hver tredje en grundskoleuddannelse som højeste uddannelse, mens de tilsvarende andele for de øvrige it-erhverv er hhv. 21 pct. (Telekommunikation), 16 pct. (It-engros-handel) og endelig It-konsulentvirksomhed, hvor kun 12 pct. har en grundskoleuddannelse. I den anden ende af spektret ligger It-konsulentvirksomhed markant højest med hensyn til andelen med videregående uddannelse, hvilket 42 pct. af de beskæftigede var i besiddelse af i 2001. På det område lå Telekommunikation lavest med en andel på 21 pct., dvs. at halvt så mange inden for denne branche havde en videregående uddannelse som inden for It-konsulentvirksomhed.

Internationalt perspektiv¹³

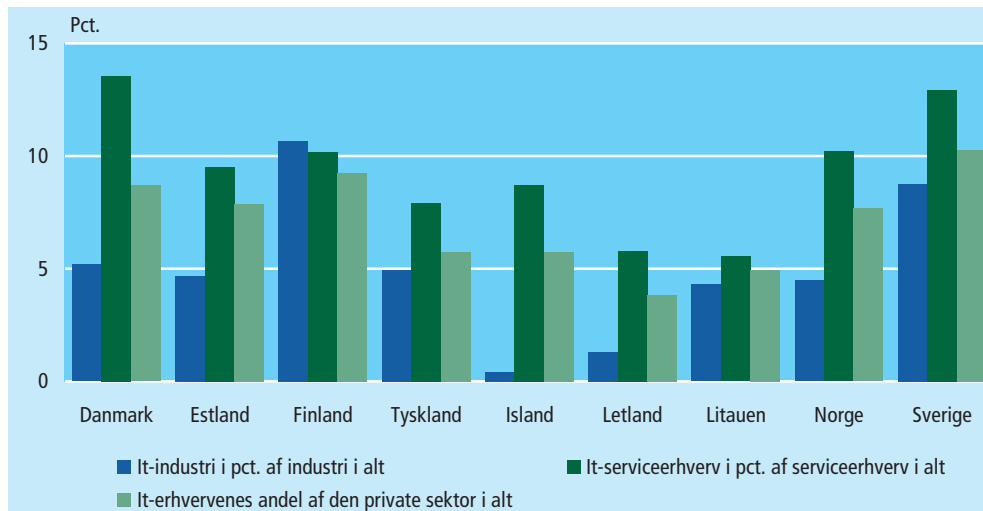
It-erhvervenes struktur i en række af Østersøregionens lande, her belyst i form af beskæftigelsesfordeling på It-industri og it-serviceerhverv, er relativt uensartet landene imellem.

¹³ Når det gælder internationale sammenligninger, er det ret få lande, der har tal for den køns-, alders- og uddannelsesmæssige struktur inden for it-erhvervene. Det er primært de nordiske lande, der har tilsvarende data som Danmark.

It-beskæftigelsen af stor betydning i Finland og Sverige

Den finske og svenske it-sektor er karakteriseret ved It-industriens betydning. I Finland overstiger It-industriens andel af den samlede industribeskæftigelse således den andel, som it-serviceerhvervene udgør af serviceerhvervenes samlede beskæftigelse. I lande som Island og Letland er It-industrien nærmest uden beskæftigelsesmæssig betydning.

Figur 8.40 It-beskæftigelsens struktur i Østersøregionen. 2000¹⁴

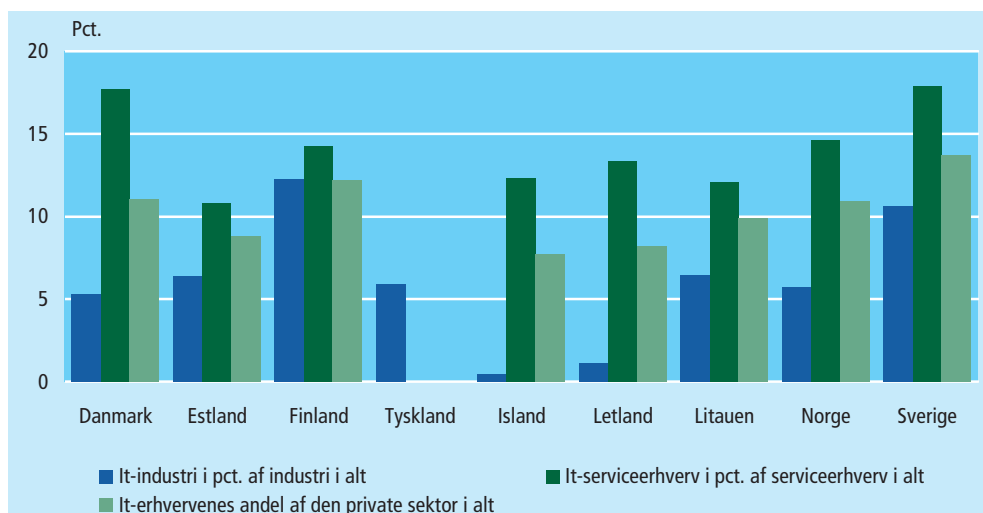
Kilde: Danmarks Statistik, Indicators for the Information Society in the Baltic Region.

It-serviceerhvervene betydningsfulde i de nordiske landes beskæftigelse

I samtlige nordiske lande, bortset fra Island, spiller it-serviceerhvervene en betydningsfuld rolle i forhold til serviceerhvervenes samlede beskæftigelse, og it-serviceerhvervenes andel af den samlede beskæftigelse ligger på hhv. 14 pct. og 13 pct. i Danmark og Sverige, efterfulgt af Finland og Norge, som begge har en andel på 10 pct.

It-lønsummens andel af hhv. industri i alt og serviceerhverv i alt viser, at it-erhvervene i de fleste af de viste lande repræsenterer en større del af den samlede lønsum, jf. figur 8.41, end af beskæftigelsen (jf. figur 8.36). Lande som Letland og Litauen udviser den største relative forskel: hvor it-erhvervenes beskæftigelsesandel i de to lande er hhv. 5 pct. og 4 pct., er de tilsvarende lønandele oppe på 8 pct. og 10 pct.

Figur 8.41 It-lønsummens struktur i Østersøregionen. 2000¹⁵

Kilde: Danmarks Statistik, Indicators for the Information Society in the Baltic Region.

¹⁴ Danmark: 1999, Estland, Island, Letland, Litauen og Norge: 2001.

¹⁵ Estland, Island, Letland og Litauen: 2001.

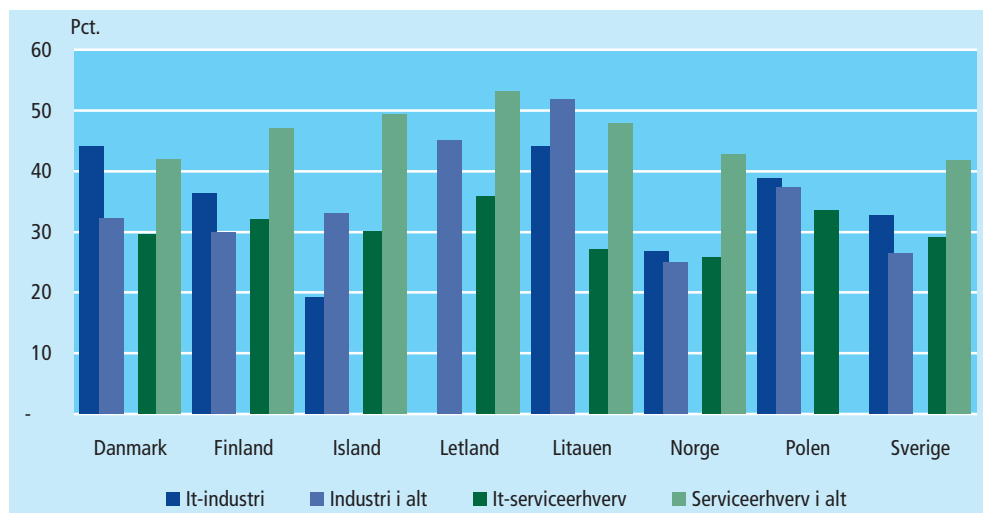
Danmark har relativt flere kvinder ansat i it-industrien

Andelen af kvinder er bl.a. en indikator for kvinders adgang til arbejdsmarkedet. På det område skiller Danmark sig ud fra flere af de lande, vi normalt sammenligner os med, herunder de nordiske, ved en højere andel af kvinder i it-industrien, jf. figur 8.41. Blandt de viste lande, har kun Litauen en lige så stor andel af kvinder i it-industrien, nemlig 44 pct. Island og Norge har derimod de laveste andele på hhv. 19 pct. og 27 pct.

It-serviceerhvervene er også internationalt mandsdominerede

It-serviceerhvervene er derimod i stor udstrækning domineret af mænd, og strukturen er relativt ensartet i de viste lande: it-serviceerhvervene har langt færre kvinder end serviceerhvervene som helhed, som ellers generelt er præget af kvinder. I it-serviceerhvervene svinger andelen af kvinder fra 36 pct. og 34 pct. i Letland og Polen, som har de højeste andele, til ca. 26 pct. i Litauen og Norge. Den danske andel er 30 pct.

Figur 8.42 Andel af kvinder beskæftiget i it-erhvervene. 2001¹⁶

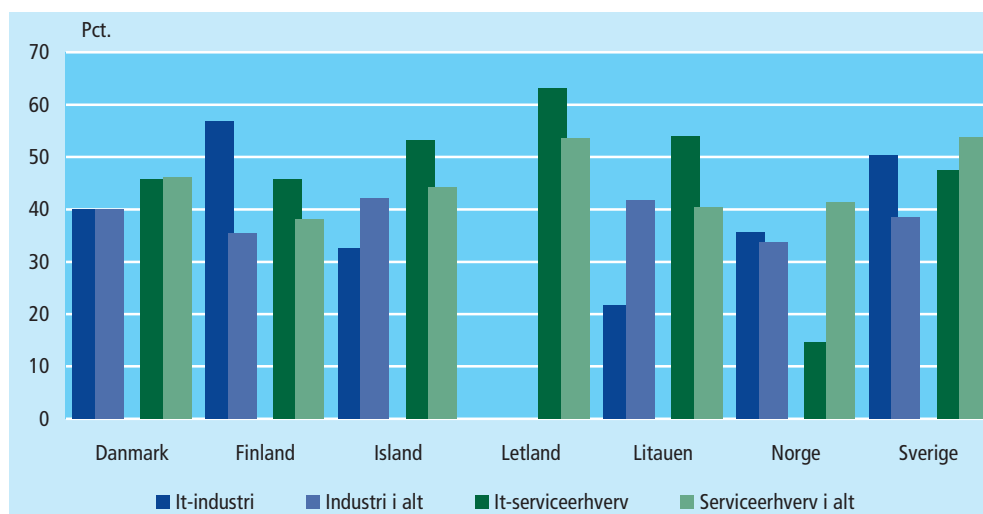

Kilde: Danmarks Statistik, Indicators for the Information Society in the Baltic Region.

Færre unge i dansk it-industri end i den finske og svenske

Set i internationalt perspektiv er den danske it-industri præget af en mindre andel af beskæftigede under 35 år, nemlig 40 pct., end lande som fx Finland og Sverige, hvis andele er 57 pct. og 50 pct., jf. figur 8.43. Norge, Island og Litauen har derimod færre beskæftigede under 35 år end Danmark.

Figur 8.43 Andel af beskæftigede under 35 år i it-erhvervene. 2001¹⁷

Kilde: Danmarks Statistik, Indicators for the Information Society in the Baltic Region.

¹⁶ Finland og Sverige: data vedrører 2000.

¹⁷ Finland og Sverige: data vedrører 2000.

Inden for it-serviceerhvervene er billedet et andet, idet Norge er det eneste blandt de viste lande, der har færre beskæftigede under 35 år (15 pct.) end Danmark og Finland, som begge har en andel på 46 pct.

På internationalt plan har it-ansatte højt uddannelsesniveau ...

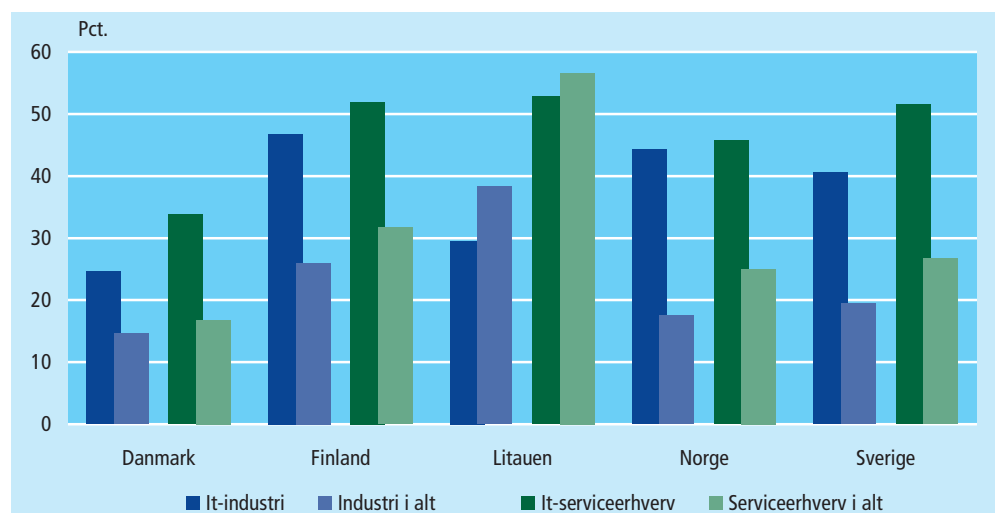
De nordiske landes it-erhverv er generelt præget af et væsentligt højere uddannelsesniveau end den private sektor i øvrigt - her opgjort i form af andelen af personer med videregående uddannelse, jf. figur 8.44.

... men Danmarks niveau lavere end de øvrige nordiske lande

Selvom strukturen i Danmark er den samme som i de øvrige nordiske lande, er det danske uddannelsesniveau - både inden for it-erhvervene og generelt - lavere¹⁸. Og det noget lavere niveau gør sig gældende såvel inden for it-industrien som inden for it-serviceerhvervene, jf. figur 8.44.

Inden for It-industrien har kun 25 pct. af de beskæftigede i Danmark en videregående uddannelse - mod 47 pct. og 44 pct. i hhv. Finland og Norge, som har de højeste andele. Billedet er det samme for så vidt angår it-serviceerhvervene: Kun 34 pct. af de beskæftigede i Danmark har en videregående uddannelse mod godt 50 pct. i Finland og Sverige.

Figur 8.44 Andel af beskæftigede i it-erhvervene med videregående uddannelse. 2001¹⁹

Kilde: Danmarks Statistik, Indicators for the Information Society in the Baltic Region.

8.7 It-erhvervenes innovationsaktivitet

Innovationsaktiviteten er ofte drevet af avanceret efterspørgsel, som erhvervet oplever fra andre erhverv og forbrugere i øvrigt. Andre forudsætninger for avanceret innovationsevne er investeringer i FoU, videnintensitet og it-anvendelse. Disse faktorer analyseres i de følgende afsnit.

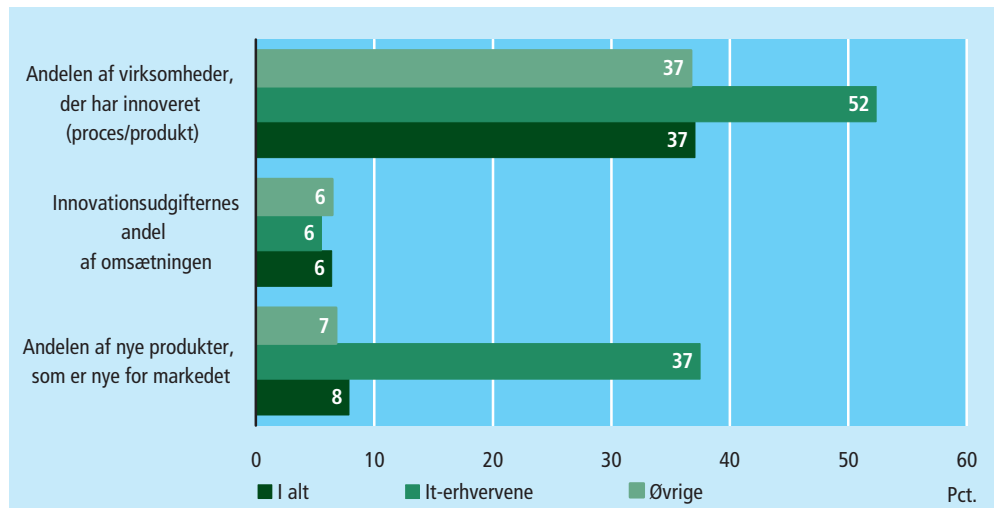
To typer af innovationsaktivitet

Innovation kan opdeles i to typer: Den primære innovation, der resulterer i helt nye produkter, og den sekundære innovation, der er tilpasning af eksisterende produkter. Den primære innovationsaktivitet er mest risikofyldt, da der er stor usikkerhed både teknologisk og markedsmæssigt.

¹⁸ Opdelingen af de beskæftigede efter uddannelsesniveau er baseret på den internationale nomenklatur, ISCED (*International Standard Classification of Educations*). Man skal dog være opmærksom på, at uddannelsesstrukturens forskellighed i de enkelte lande influerer på sammenligneligheden af disse data.

¹⁹ Finland og Sverige: Data vedrører 2000.

Figur 8.45 Danske virksomheders innovationsaktivitet. 1998-2000

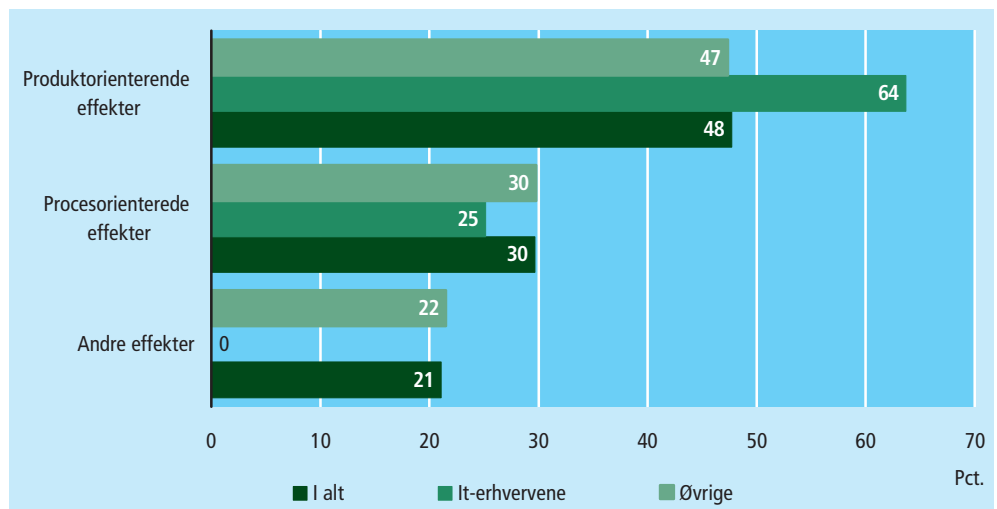

Kilde: Analyseinstitut for Forskning, CIS-3.

Højere innovationsaktivitet i it-erhvervene end i erhvervslivet generelt

Innovationsaktiviteten i it-erhvervene er højere end i danske erhvervsliv generelt. 52 pct. af virksomhederne i it-erhvervene har haft produkt- og procesinnovation i perioden 1998-2000. Dette er en væsentlig højere andel end i det øvrige erhvervsliv, der har en innovationsrate på 37 pct. Yderligere viser figur 8.45, at andelen af nye produkter (primær innovation), som er nye for markedet, er på 37 pct. i it-erhvervene og således markant højere end i det øvrige erhvervsliv, hvor der kun er tale om 7 pct.

Figur 8.46 Effekter af innovation, der tillægges "stor betydning". 1998-2000

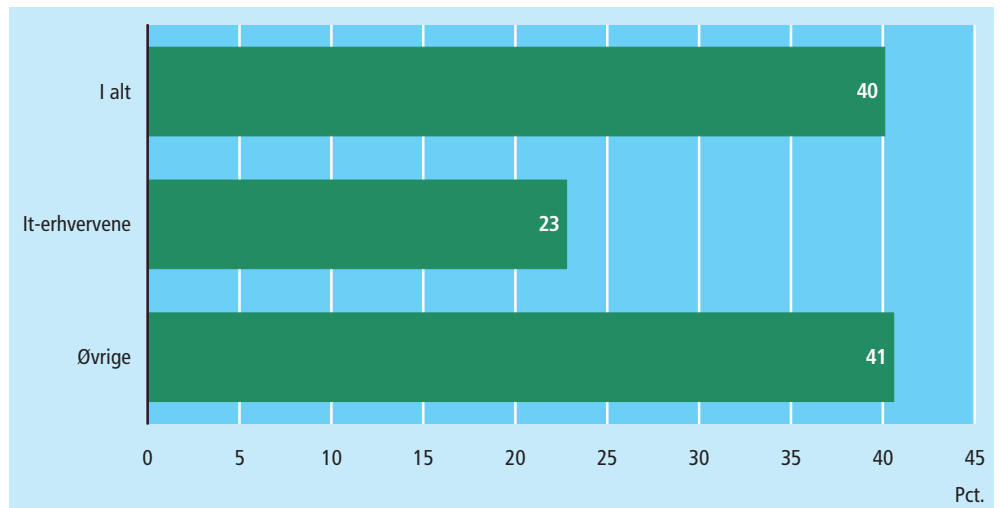
Anm. Tabellen bygger på besvarelse fra 65% af de innovative virksomheder

Kilde: Analyseinstitut for Forskning, CIS-3.

Produktinnovation har stor betydning for it-erhvervene

Produktinnovationen tillægges i særlig høj grad betydning i it-erhvervene, mens forholdet mellem produkt- og procesinnovation er mere jævnt i det øvrige erhvervsliv, jævnfør figur 8.46. To tredjedele af virksomhederne i it-erhvervene tillagde produktinnovationen størst betydning, mens det tilsvarende var cirka halvdelen i det øvrige erhvervsliv.

Figur 8.47 Andel af virksomheder, der samarbejder om innovation. 1998-2000

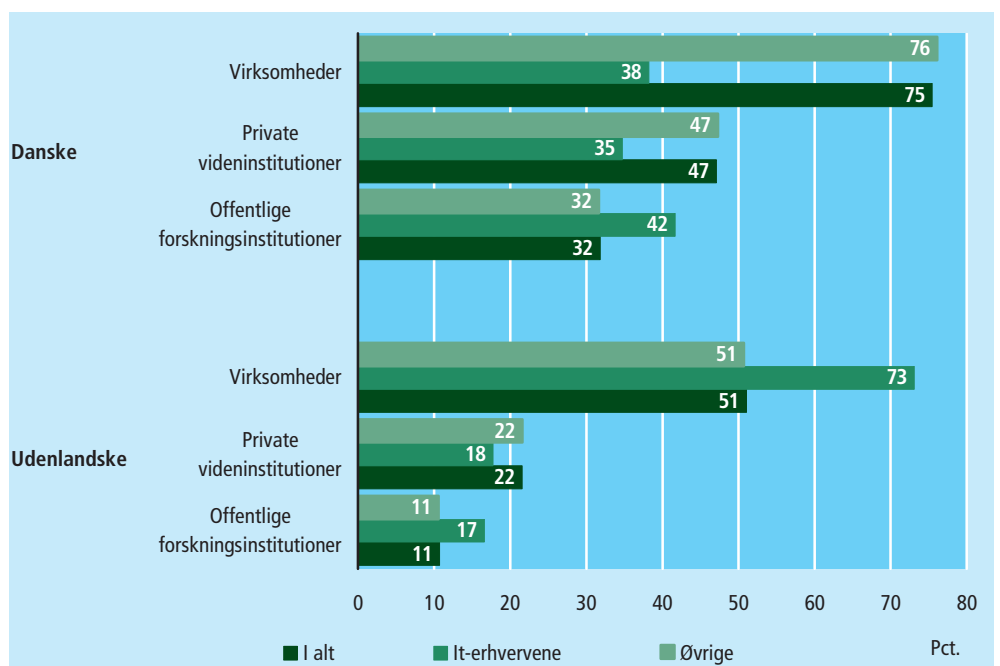

Kilde: Analyseinstitut for Forskning, CIS-3.

It-erhvervene fokuserer på produktudvikling

Der bliver i højere grad fokuseret på decideret produktudvikling og i mindre grad på procesinnovationen i it-erhvervene end i det øvrige erhvervsliv. Denne forskel kommer også til udtryk, når man ser på, hvor mange af de innovative virksomheder i it-erhvervene, der har samarbejdspartnere om innovation, jævnfør figur 8.47. 23 pct. af det samlede antal virksomheder i it-erhvervene samarbejder med enten andre virksomheder eller private og offentlige forskningsinstitutioner. Tallet i det øvrige erhvervsliv er 41 pct.

Figur 8.48 Innovative virksomheders samarbejdspartnere. 1998-2000

Anm. Private videninstitutioner dækker over: "konsulenter" og "private laboratorier og andre forsknings- og udviklingsvirksomheder".

Kilde: Analyseinstitut for Forskning, CIS-3.

It-erhvervene samarbejder i mindre grad med andre virksomheder ...

Det fremgår af figur 8.48, at det øvrige erhvervsliv samarbejder mere med andre virksomheder og private videninstitutioner, end hvad der gør sig gældende i it-erhvervene. Samarbejdet med offentlige forskningsinstitutioner er derimod mere udbredt i it-erhvervene, hvor 42 pct af de innovative virksomheder har haft samarbejde med offentlige forskningsinstitutioner. I det øvrige erhvervsliv er der tale om 32 pct. De in-

novative virksomheder i it-erhvervene samarbejder altså i højere grad med offentlige forskningsinstitutioner end med private aktører.

... men i større grad med udenlandske partnere

Det fremgår endvidere af figur 8.48, at når man ser på udenlandske samarbejdspartnere, så har it-erhvervene en relativ højere samarbejdsgrad, end hvad der gør sig gældende med danske samarbejdspartnere. It-erhvervene har en højere andel af samarbejder med udenlandske offentlige forskningsinstitutioner og private videninstitutioner. Det er dog stadig gældende, at it-erhvervene har færre samarbejder med udenlandske private virksomheder, end hvad der gør sig gældende i det øvrige erhvervsliv.

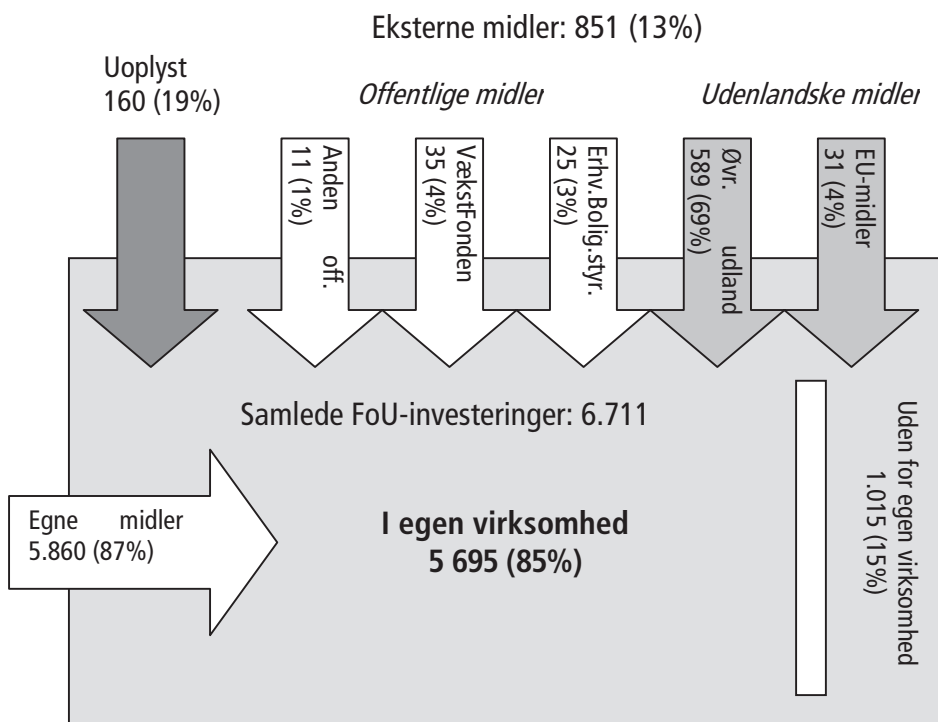
8.8 Forskning og Udvikling

Forskning og udvikling (FoU) ligger på et relativt højt niveau inden for it-sektoren. I dette afsnit belyses omfanget og arten af investeringer i FoU i it-erhvervene.

It-erhvervene stod for 26 pct. af FoU-investeringerne i egen virksomhed i 2001

Det samlede danske erhvervsliv investerede under ét 21,9 milliarder kroner i FoU i egen virksomhed²⁰ i 2001, hvoraf it-erhvervene tegnede sig for 5,7 milliarder, eller 26 pct. Det er hovedsagligt It-industri og It-konsulentvirksomhed, som investerede i FoU. Med 2,6 milliarder tegnede It-konsulentvirksomhed sig for 45 pct. af FoU-investeringerne i it-erhvervene, mens It-engroshandel med 364 millioner, havde den mindste andel svarende til seks pct.

Figur 8.49 Forskning og udvikling i it-erhvervene i mio. kr. 2001

Kilde: Analyseinstitut for Forskning, 2003.

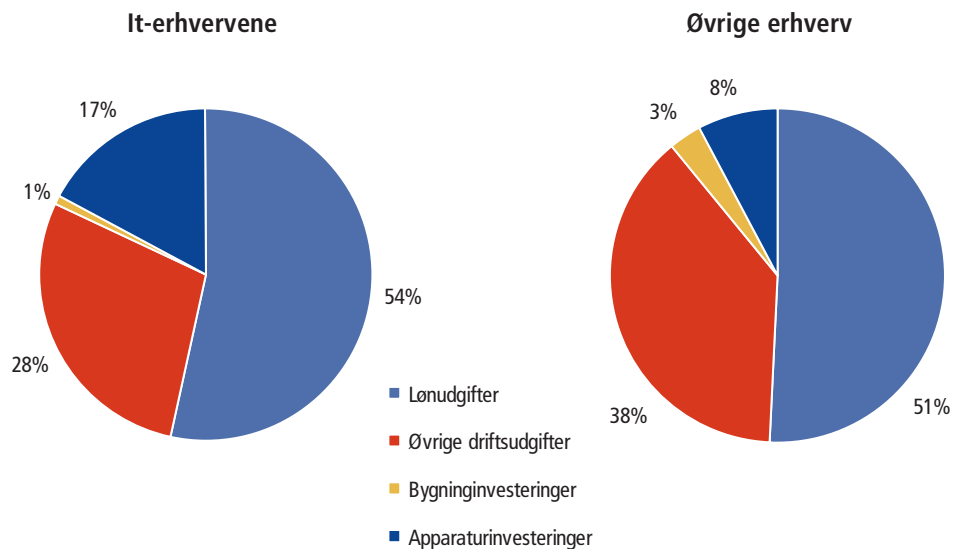
Udenlandsk finansiering udgør 9 pct. af FoU-investeringerne

Figur 8.49 viser FoU-systemets finansieringsstruktur i it-erhvervene. Den udenlandske finansiering er med 9 pct. af de samlede FoU-investeringer, større i it-erhvervene end i det private erhvervsliv generelt, hvor andelen er 8 pct. Den offentlige finansiering af FoU-investeringerne i it-erhvervene udgør godt én pct. af de samlede FoU-investeringer. Andelen er mindre end i det øvrige erhvervsliv, hvor det offentlige finansierer små tre pct. af investeringerne i FoU.

²⁰ Størrelsen af FoU-investeringerne i egen virksomhed er den indikator, der oftest bruges til sammenligninger, da der ved de samlede FoU-investeringer er risiko for dobbeltregistrering (fra både den finansierende og udøvende virksomhed).

I forhold til det øvrige erhvervsliv benytter it-erhvervene en relativt større andel af FoU-investeringerne til apparaturinvesteringer og tilsvarende mindre til øvrige driftsudgifter. Lønudgifterne er den største post i FoU-investeringerne med godt 50 pct., både i it-erhvervene og det øvrige erhvervsliv (figur 8.50).

Figur 8.50 Fordelingen af FoU-udgifter i it-erhvervene og det øvrige erhvervsliv. 2001

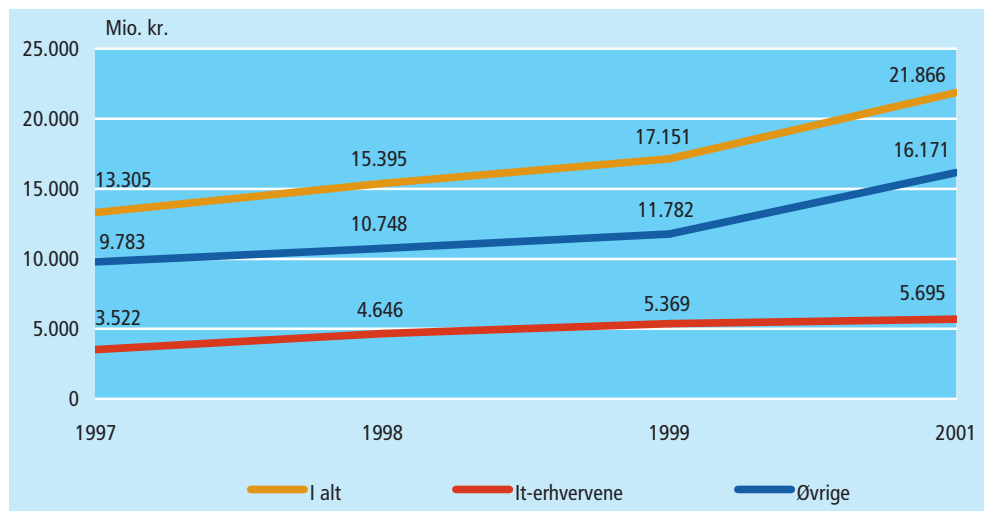
Kilde: Analyseinstitut for Forskning, Erhvervslivets forsknings- og udviklingsarbejde.

Den større andel som apparaturinvesteringerne udgør, skal ses i lyset af it-erhvervenes produktionskarakteristika, hvor der i høj grad er tale om investeringer i hardware (computere, servere og lignende) med henblik på at varetage de grundlæggende arbejdsopgaver. I det øvrige erhvervsliv kan der i højere grad være tale om en lang række andre faktorer, der skal indgå i den primære produktion.

It-erhvervenes FoU-investeringer steget mindre fra 1999-2001 end erhvervslivets generelt

Samlet set er FoU-investeringerne i det danske erhvervsliv steget med mere end 60 pct. i perioden 1997-2001 (figur 8.51). I it-erhvervene har stigningen i samme periode været stort set den samme. Der er dog tale om to forskellige udviklinger: Hvor FoU-investeringerne i det øvrige erhvervsliv er steget med 27 pct. i perioden 1999 til 2001, er der i samme periode kun sket en svag stigning i it-erhvervene med 6 pct.

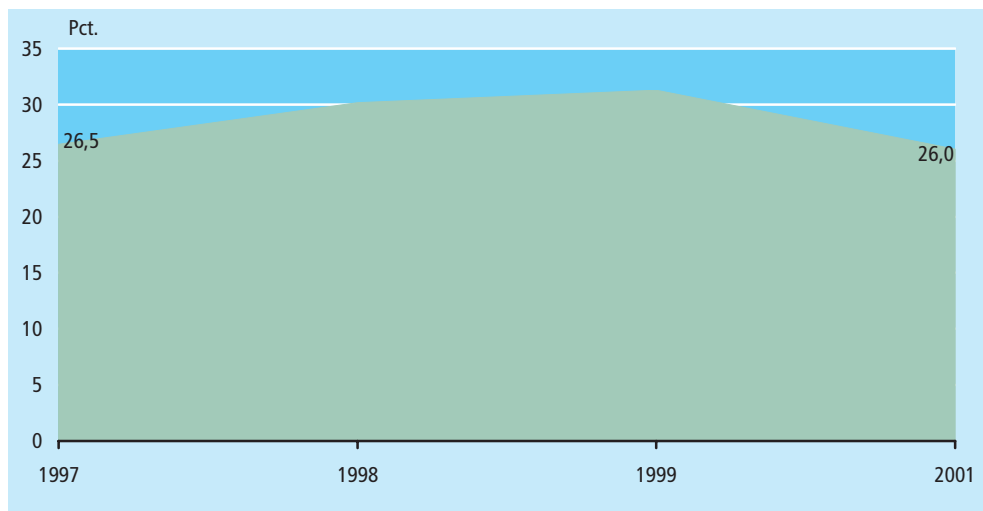
Figur 8.51 Udvikling i FoU-investeringerne i mio. kr.

Kilde: Analyseinstitut for Forskning, Erhvervslivets forsknings- og udviklingsarbejde.

Af figur 8.52 fremgår det, at udviklingen for it-erhvervenes andel af FoU-investeringerne frem til 1999 var stigende til et niveau på 31,3 pct. Denne andel er faldet til 26 pct. i 2001. Faldet i it-erhvervenes relative andel af FoU-investeringerne er ikke et udtryk for faldende investeringer, men derimod en aftagende vækst i FoU-investeringerne i it-erhvervene og en kraftigere vækst i det øvrige erhvervsliv.

Figur 8.52 It-erhvervenes andel af de samlede FoU-investeringer

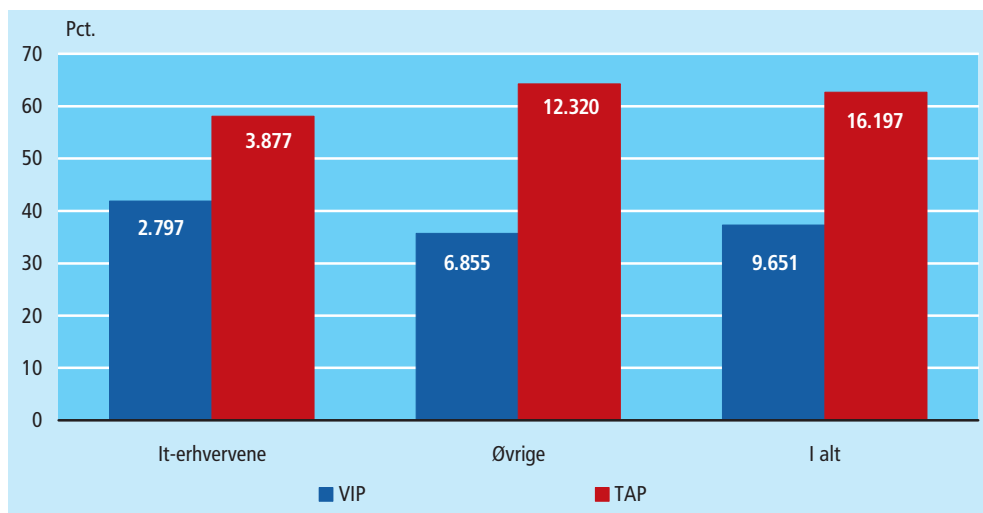

Kilde: Analyseinstitut for Forskning, Erhvervslivets forsknings- og udviklingsarbejde.

Relativt stor VIP-andel i it-erhvervene

I it-erhvervene udgør det videnskabelige personale (VIP) 42 pct. af årsværkene, hvilket er en relativt større andel VIP-årsværk i FoU end det øvrige erhvervsliv, hvor andelen er 36 pct. (figur 8.53). Samlet set står it-erhvervene for 29 pct. af alle VIP-årsværk og 24 pct. af alle årsværk blandt det teknisk administrative personale (TAP-årsværk) i FoU. It-erhvervene har 6.674 FoU-årsværk i alt, hvilket svarer til, at syv pct. af den samlede beskæftigelse i it-erhvervene er fuldtidsbeskæftiget med FoU.

Figur 8.53 Antal og fordeling af FoU-årsværk. 2001

Anm. VIP står for videnskabeligt personale. TAP står for teknisk administrativt personale

Kilde: Analyseinstitut for Forskning, Erhvervslivets forsknings- og udviklingsarbejde.

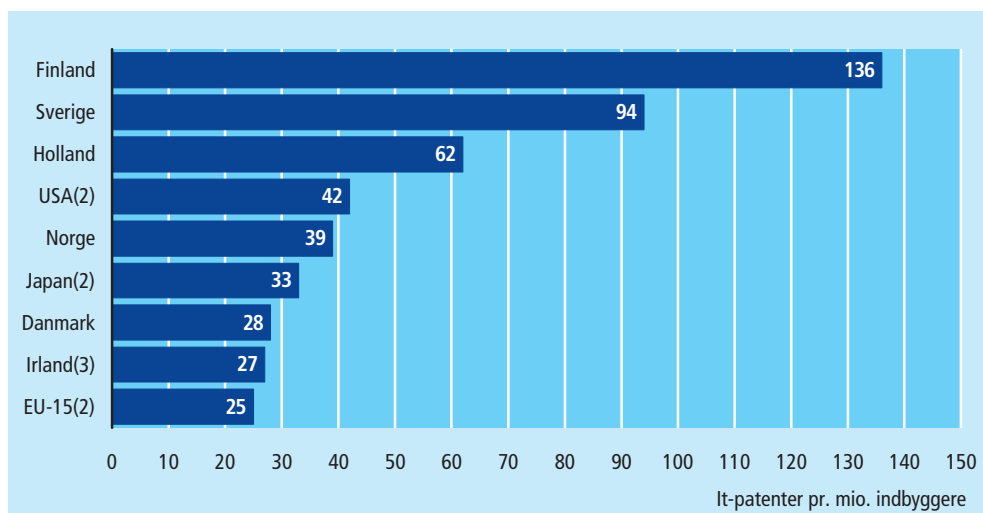
Antallet af FoU-årsværk i it-erhvervene er steget i perioden fra 5.639 årsværk i 1997 til 6.674 årsværk i 2001, hvor antallet svarede til seks pct. af beskæftigelsen. Dette skal sammenholdes med, at der i samme periode er sket en stigning fra 20.037 til 25.849 årsværk i det private erhvervsliv. Samlet set har det betydet, at andelen af FoU-årsværk, der udføres i it-erhvervene, er faldet fra 28 pct. i 1997 til 26 pct. i 2001.

8.9 It-patenter

Danmark over EU-gennemsnit m.h.t. it-patentansøgninger

I forhold til de lande som Danmark ofte sammenlignes med, ligger vi et godt stykke efter de førende nationer, Finland og Sverige med henholdsvis 94 og 136 europæiske it-patentansøgninger per millioner indbyggere, jf. figur 8.54. Med 28 it-patentansøgninger pr. million indbyggere, ligger Danmark på niveau med Irland og over EU gennemsnittet på 25 ansøgninger.

Figur 8.54 It-patenter per millioner indbyggere (ansøgte EPO it-patenter). 2001(1)

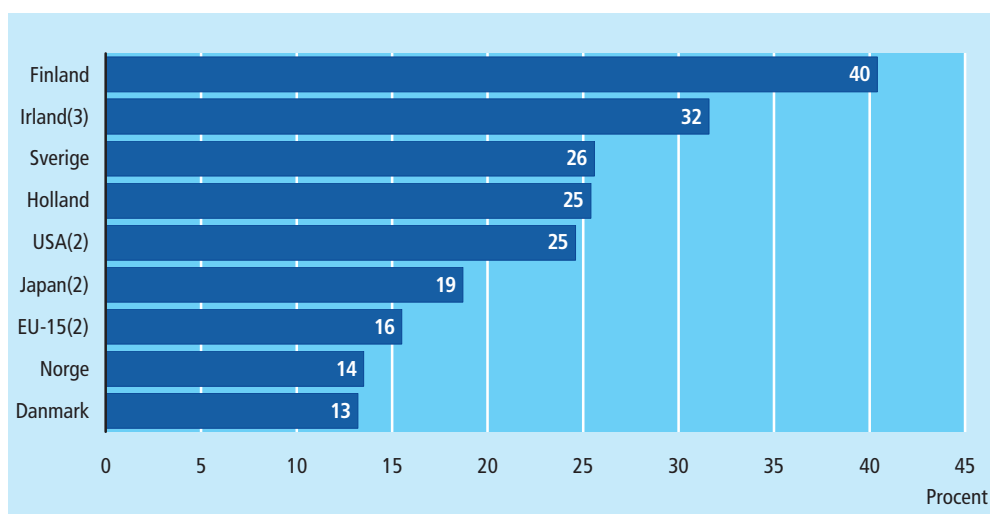

¹ 2001: foreløbige opgørelser. ² Populationsdata for Irland 2001 er baseret på foreløbige tal. ³ Populationsdata for Irland 2001 er baseret på foreløbige tal.

Kilde: Eurostat 2003, Statistics in Focus" Science and Technology, Theme 9 - 06/2002.

Når man kigger på it-patenters andel af de samlede europæiske patentansøgninger, er det kun 13,2 pct. af de danske patentansøgninger der vedrører it, mens EU gennemsnittet er på 15,5 pct., jf. figur 8.55. Danmark har således det laveste niveau for it-patentansøgninger som andel af de samlede europæiske patentansøgninger. Finland ligger helt i top med over 40 pct. af alle patentansøgninger inden for it, efterfulgt af Irland med knap 32 pct. it-patentansøgninger.

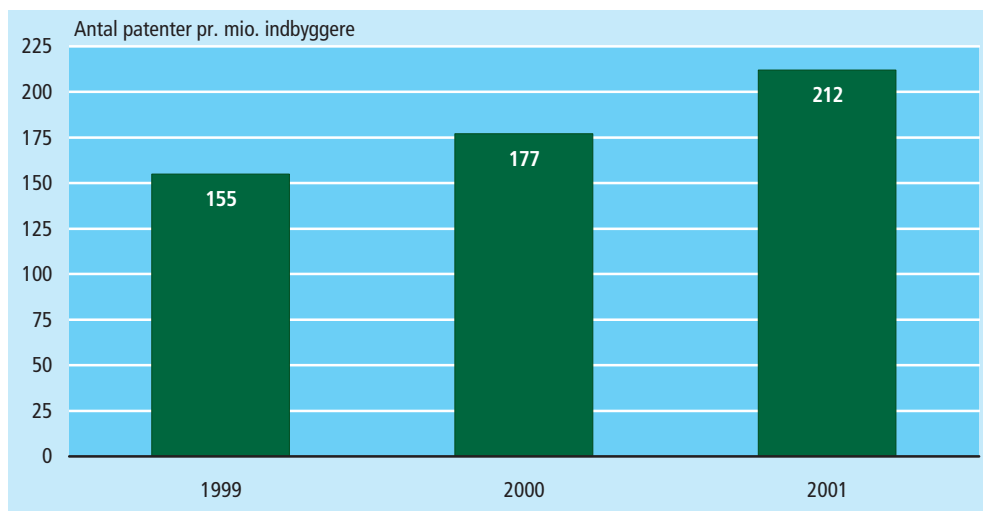
Figur 8.55 It-patenter som andel af samlede Europæiske patenter (ansøgte EPO patenter). 2001(1)

¹ 2001: Foreløbige opgørelser. ² Populationsdata for EU-15, Japan og USA 2001 er baseret på Eurostat estimater. ³ Populationsdata for Irland 2001 er baseret på foreløbige tal.

Kilde: Eurostat 2003, Statistics in Focus" Science and Technology, Theme 9 - 06/2002.

Figur 8.56 Europæiske patenter (ansøgte EPO patenter) pr. million indbyggere

Kilde: Europa Kommissionen: Key Figures 2001 og 2002, samt Eurostat 2003, Statistics in Focus" Science and Technology, Theme 9 - 06/2002.

8.10 Bilagstabeller

Tabel 8.3 Antal firmaer inden for it-erhvervene

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
	antal									
It-erhverv i alt	10 631	10 836	10 810	11 055	11 243	11 888	12 860	14 132	9 083	9 202
It-industri	1 010	994	978	936	944	897	898	874	589	596
It-engroshandel	3 240	3 124	2 916	2 850	2 873	2 824	2 639	2 618	1 697	1 711
Telekommunikation	32	45	58	73	86	127	151	184	201	236
It-konsulentvirksomhed	6 349	6 673	6 858	7 196	7 340	8 040	9 172	10 456	6 596	6 659
De private byerhverv i alt	231 801	231 101	228 157	228 126	227 125	226 382	229 452	233 593	195 961	195 026

Kilde: Danmarks Statistik, Firmastatistik (særkørsel) (1992-1999) og Generel firmastatistik (2000-2001).

Tabel 8.4 Firmaer inden for it-erhvervene fordelt på ejerform. 2000

	Enkeltmands- firma	I/S, K/S, Partrederi	A/S	ApS	Anden ejer	I alt
	pct.					antal
It-erhverv i alt	43	5	23	26	2	9 083
It-industri	29	2	44	25	1	1 697
It-engroshandel	24	3	42	28	3	201
Telekommunikation	18	4	49	17	11	6 596
It-konsulentvirksomhed	51	6	16	26	2	9 083
De private byerhverv i alt	68,0	5,8	9,5	15,3	1,3	195 961

Kilde: Danmarks Statistik, Generel firmastatistik (særkørsel).

Tabel 8.5 Beskæftigede inden for it-erhvervene fordelt på størrelsesgrupper. 2000

	0-9	10-49	50-99	100 og derover	I alt
	antal fuldtidsansatte				
It-erhverv i alt	15 194	21 485	11 580	69 996	118 255
It-industri	1 142	3 286	2 604	16 450	23 482
It-engroshandel	4 089	7 336	3 722	14 663	29 810
Telekommunikation	327	888	819	20 570	22 604
It-konsulentvirksomhed	9 636	9 975	4 435	18 313	42 359
Den private sektor i alt	462 021	405 304	151 437	688 570	1 707 332

Kilde: Danmarks Statistik, Generel firmastatistik (særkørsel).

Tabel 8.6 Antal beskæftigede ultimo november i it-erhvervene

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
	antal								
It-erhverv i alt	85 379	81 969	82 234	85 804	90 512	96 365	103 625	111 672	118 255
It-industri	23 081	20 134	20 738	21 400	21 347	21 837	22 597	23 422	23 482
It-engroshandel	25 466	24 197	25 771	27 389	26 969	29 061	31 278	31 333	29 810
Telekommunikation	13 366	13 107	15 162	15 253	18 253	19 226	19 983	20 915	22 604
It-konsulentvirksomhed	23 466	24 531	20 563	21 762	23 943	26 241	29 767	36 002	42 359
De private byerhverv i alt	1 397 709	1 356 568	1 419 388	1 449 200	1 478 302	1 495 033	1 528 178	1 557 839	1 707 332

Kilde: Danmarks Statistik, Firmastatistik (1992-1999) og Generel firmastatistik (2000).

Tabel 8.7 Antal fuldtidsansatte i it-erhvervene

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
	antal fuldtidsansatte									
It-erhverv i alt	68 493	73 426	71 449	74 620	78 337	79 972	88 748	96 241	104 011	104 839
It-industri	20 756	18 325	18 215	19 104	19 434	19 358	19 819	21 087	21 486	19 989
It-engroshandel	22 023	21 237	22 147	23 617	23 314	25 092	26 963	27 478	27 657	26 350
Telekommunikation	13 094	12 698	14 597	14 567	16 876	15 242	18 489	19 306	20 792	21 290
It-konsulentvirksomhed	12 620	21 166	16 490	17 332	18 713	20 280	23 477	28 370	34 076	37 210
De private byerhverv i alt	962 462	966 410	991 291	1 028 911	1 044 254	1 064 127	1 091 512	1 110 925	1 257 488	1 263 222

Kilde: Danmarks Statistik, Firmastatistik (1992-1999) og Generel firmastatistik (2000-2001).

Tabel 8.8 Lønsum i it-erhvervene

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
	mio. kr.									
It-erhverv i alt	20 440	21 069	20 786	22 048	23 911	26 277	29 961	33 797	39 900	43 274
It-industri	5 397	4 523	4 563	4 830	5 020	5 113	5 415	5 955	6 258	6 471
It-engroshandel	6 673	6 512	7 011	7 547	7 608	8 540	9 632	10 208	11 310	11 452
Telekommunikation	3 093	3 037	3 612	3 703	4 671	5 190	5 759	6 133	6 933	7 805
It-konsulentvirksomhed	5 278	6 997	5 600	5 968	6 612	7 435	9 155	11 501	15 399	17 546
De private byerhverv i alt	222 313	222 741	235 799	249 857	260 973	274 820	291 475	306 997	374 396	395 671

Kilde: Danmarks Statistik, Firmastatistik (1992-1999) og Generel firmastatistik (2000-2001).

Tabel 8.9 It-erhvervenes omsætning

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
	mio. kr.									
It-erhverv i alt	88 379	93 643	109 935	118 215	124 510	144 204	163 459	171 926	198 434	203 869
It-industri	16 444	16 315	17 127	17 169	18 883	20 252	21 070	24 336	25 474	26 253
It-engroshandel	45 022	45 824	55 598	59 722	66 696	76 616	85 842	84 691	92 292	89 669
Telekommunikation	14 315	16 941	19 943	21 210	20 481	22 849	25 869	26 219	38 740	43 461
It-konsulentvirksomhed	12 599	14 564	17 267	20 115	18 450	24 487	30 679	36 680	41 929	44 486
De private byerhverv i alt	1 346 411	1 326 217	1 450 642	1 524 937	1 567 847	1 674 687	1 728 485	1 789 636	2 117 544	2 215 436

Kilde: Danmarks Statistik, Firmastatistik (1992-1999) og Generel firmastatistik (2000).

Tabel 8.10 It-erhvervenes omsætning

	2001	2002
	mio. kr.	
It-erhverv i alt	192 452	188 552
It-industri	24 142	25 723
It-engroshandel	88 577	85 885
Telekommunikation	32 742	32 680
It-konsulentvirksomhed	46 990	44 264
De private byerhverv i alt	2 142 171	2 173 298

Kilde: Danmarks Statistik, Den kvartalsvise omsætningsstatistik (særkørsel).

Tabel 8.11 It-erhvervenes værditilvækst

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
	mio. kr.									
It-erhverv i alt	31 325	30 047	33 134	36 687	37 311	45 465	50 682	39 474	41 499	61 250
It-industri	8 750	8 004	8 483	8 675	8 856	9 969	10 113	9 221	8 444	88 901
It-engroshandel	13 078	12 657	13 910	15 499	15 924	18 363	20 276	14 249	15 166	14 049
It-konsulentvirksomhed	9 497	9 386	10 741	12 513	12 531	17 134	20 292	16 004	17 889	20 253
De private byerhverv i alt ekskl. telekommunikation	463 070	476 534	502 123	529 735	548 863	574 252	596 848	509 947	532 472	587 112

Kilde: Danmarks Statistik, Firmastatistik (1992-1998) og Generel firmastatistik (1999-2001).

Tabel 8.12 Økonomiske og beskæftigelsesmæssige oplysninger om de nyevirksomheder

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
	antal virksomheder									
It-erhvervene i alt	1 203	1 027	1 077	996	1 163	1 483	1 658	1 973	2 640	2 068
It-industri	58	50	62	31	42	44	33	32	40	29
It-engroshandel	347	178	168	158	166	175	125	146	125	114
Telekommunikation	3	9	8	7	21	20	18	28	84	67
It-konsulentvirksomhed	795	790	839	800	934	1 244	1 482	1 767	2 391	1 858
Øvrige nye virksomheder	14 662	13 615	14 399	13 265	13 450	14 660	14 392	15 742	15 985	14 361
	antal virksomheder med ansatte									
It-erhvervene i alt	71	55	59	54	89	128	142	186	396	326
It-industri	6	4	8	2	10	6	5	3	14	11
It-engroshandel	27	15	17	23	22	29	23	25	29	35
Telekommunikation	.	.	1	1	3	4	3	3	10	10
It-konsulentvirksomhed	38	36	33	28	54	89	111	155	343	270
Øvrige nye virksomheder	1 669	1 248	1 502	1 320	1 493	1 945	1 929	2 148	2 438	2 557
	antal ansatte									
It-erhvervene i alt	195	149	149	141	295	663	367	568	1 209	987
It-industri	24	13	24	6	35	13	49	9	38	26
It-engroshandel	54	66	38	55	68	90	54	55	62	88
Telekommunikation	.	.	1	9	14	259	19	10	52	41
It-konsulentvirksomhed	117	70	86	71	178	301	245	494	1 057	832
Øvrige nye virksomheder	5 615	3 963	4 552	3 884	4 475	6 026	5 641	6 988	7 944	8 626
	samlet omsætning (mio. kr.)									
It-erhvervene i alt	7	12	18	3	27	14	30	9	20	20
It-industri	360	100	120	160	148	138	102	126	120	138
It-engroshandel	0	1	7	4	21	11	8	125	12	67
Telekommunikation	107	131	156	109	240	398	435	723	773	716
It-konsulentvirksomhed	475	244	301	276	436	561	575	983	925	942
Øvrige nye virksomheder	4 680	4 282	5 233	4 609	4 907	7 018	6 835	7 756	7 824	8 531

Kilde: Danmarks Statistik, Statistik over tilgang af nye virksomheder.

Tabel 8.13 Værditilvækst pr. fuldtidsansat i it-erhvervene

	Værditilvækst (1.000 kr.) pr. fuldtidsansat		Værditilvækst (mio. kr.)		Fuldtidsansatte	
	1992	2001	1992	2001	1992	2001
	It-erhverv i alt	565,5	517,1	31 326	43 203	55 399
It-industri	421,6	445,3	8 750	8 901	20 756	19 989
It-engroshandel	593,9	533,2	13 079	14 049	22 023	26 350
It-konsulentvirksomhed	752,5	544,3	9 497	20 253	12 620	37 210
De private byerhverv i alt	481,2	461,0	462 349	566 864	960 856	1 229 639

Anm. Opgørelsen er foretaget ekskl. Telekommunikation, og for de private byerhvervs vedkommende kun for brancher, for hvilke, der er oplysninger om værditilvækst.

Kilde: Danmarks Statistik, Firmastatistik og Generel firmastatistik (særkørsel).

Tabel 8.14 Omsætning i it-erhvervene i de nordiske lande i national valuta

	It-industri	It-serviceerhverv				Industri i alt	Service- erhverv i alt	Den private sektor i alt
		It-engros- handel	Telekom- munikation	It-konsulent- virksomhed	I alt			
omsætning i mio. national valuta								
Danmark¹								
1993	16 314	45 823	16 941	14 565	77 329	418 298	818 780	1 324 474
1994	17 128	55 599	19 943	17 267	92 809	455 858	895 292	1 449 220
1995	17 169	59 722	21 210	20 115	101 047	474 138	944 924	1 523 667
1996	18 883	66 696	20 481	18 450	105 627	468 919	981 473	1 563 957
1997	20 252	76 617	22 849	24 488	123 954	488 258	1 055 165	1 666 537
1998	21 070	85 842	25 869	30 680	142 391	495 368	1 100 347	1 725 946
1999	24 336	84 694	26 220	36 678	147 592	503 100	1 146 000	1 787 000
2000	25 474	92 292	38 740	41 929	172 961	n.a.	n.a.	n.a.
2001	26 253	89 669	43 461	44 486	177 616	n.a.	n.a.	n.a.
Finland								
1994	4 360	3 310	1 623	1 400	6 333	59 079	79 059	145 735
1995	5 751	4 149	1 777	1 521	7 446	63 905	84 675	157 018
1996	6 756	5 081	2 139	1 726	8 946	66 857	91 694	167 810
1997	8 924	6 120	2 610	1 806	10 536	75 499	101 397	187 519
1998	12 073	6 669	3 439	2 695	12 804	79 059	110 650	201 914
1999	16 459	7 268	3 678	2 986	13 933	83 484	118 009	215 332
2000	24 491	7 913	4 824	3 553	16 290	102 233	131 818	249 581
Island								
1998	886	19 266	12 326	7 609	39 201	247 783	508 726	820 795
1999	983	19 804	15 447	13 184	48 435	255 529	571 659	896 377
2000	1 179	22 685	19 161	16 431	58 277	n.a.	n.a.	n.a.
2001	1 312	22 131	19 645	20 083	61 859	n.a.	n.a.	n.a.
Norge								
1995	13 356	57 029	31 506	15 620	104 155	366 144	1 075 098	1 548 288
1996	14 977	60 161	35 172	18 079	113 412	384 981	1 148 021	1 648 580
1997	16 864	63 071	40 484	24 216	127 771	421 618	1 250 861	1 800 312
1998	17 145	67 837	45 024	30 534	143 395	454 232	1 335 774	1 927 672
1999	20 690	71 917	48 785	36 462	157 164	460 946	1 420 097	2 024 150
2000	24 436	68 814	54 183	41 558	164 555	479 155	1 547 128	2 178 346
Sverige								
1993	61 159	62 296	23 249	31 878	117 423	799 925	1 374 151	2 354 685
1994	84 877	71 595	48 420	40 289	160 304	948 548	1 551 646	2 678 677
1995	105 038	100 656	52 288	46 258	199 202	1 103 045	1 753 572	3 040 641
1996	122 676	98 326	47 835	51 743	197 904	1 106 880	1 771 619	3 065 726
1997	143 232	112 504	55 498	57 290	225 292	1 184 118	2 001 014	3 364 775
1998	169 634	131 311	64 179	72 156	267 646	1 261 757	2 127 743	3 572 954
1999	197 362	132 326	66 459	91 271	290 056	1 313 969	2 260 363	3 773 316
2000	232 381	136 197	72 262	107 088	315 547	1 452 443	2 475 945	4 166 008

¹ For Danmarks vedkommende er der for 2000 og 2001 anvendt et opdateret datagrundlag baseret på Generel firmastatistik. Tallene afviger derfor fra tallermaterialet i den nævnte publikation.

Kilde: Statistics Finland m.fl.: Nordic Information Society Statistics 2002.

Tabel 8.15 Værditilvækst i it-erhvervene i de nordiske lande i national valuta

	It-industri	It-serviceerhverv			Industri i alt	Serviceerhverv i alt	Den private sektor i alt	
		It-engros-handel	Telekom-munikation	It-konsulent-virksomhed				I alt
mio. national valuta								
Danmark¹								
1993	8 004	12 657	n.a.	9 385	22 042	177 908	256 698	475 801
1994	8 482	13 910	n.a.	10 741	24 651	190 718	265 464	501 354
1995	8 675	15 500	n.a.	12 513	28 013	201 023	280 562	529 852
1996	8 856	15 924	n.a.	12 531	28 455	198 836	298 667	548 069
1997	9 970	18 363	n.a.	17 134	35 497	211 304	306 286	573 450
1998	10 113	20 276	n.a.	20 293	40 569	216 626	319 505	595 999
1999	10 461	18 544	n.a.	20 886	39 430	224 303	337 820	626 283
2000	8 444	15 166	n.a.	17 889	41 499	n.a.	n.a.	n.a.
2001	8 901	14 049	n.a.	20 253	43 203	n.a.	n.a.	n.a.
Finland								
1997	2 948	920	1 392	976	3 288	24 066	24 288	52 208
1998	4 145	993	1 639	1 299	3 931	26 304	27 127	57 841
1999	5 066	1 045	1 886	1 496	4 427	26 064	27 426	58 178
	6 650	1 142	1 896	1 506	4 545	30 775	32 272	68 153
Norge								
1995	4 528	n.a.	10 658	n.a.	n.a.	111 264	302 484	451 192
1996	4 923	8343	11 648	8 592	28 583	112 603	319 316	472 184
1997	5 445	10 621	12 184	10 011	32 816	121 906	350 696	518 508
1998	5 654	10 954	13 463	12 205	36 622	130 531	379 784	561 451
1999	7 322	11 879	14 552	16 053	42 484	135 733	404 851	591 718
2000	7 177	8 689	14 645	18 488	41 822	135 670	448 193	639 240
Sverige								
1993	19 344	11 691	16 353	13 964	42 008	243 065	280 657	578 916
1994	23 591	13 704	21 991	16 078	51 773	289 245	328 598	672 182
1995	26 892	15 896	20 709	19 528	56 133	329 877	351 735	741 968
1996	29 131	14 906	24 746	22 750	62 402	313 861	366 179	741 594
1997	41 822	17 621	28 694	27 356	73 671	358 862	487 213	906 742
1998	41 606	19 152	27 922	33 821	80 895	387 175	528 887	985 802
1999	45 662	19 885	32 519	41 639	94 043	394 033	560 279	1 033 802
2000	36 049	20 125	38 112	44 664	102 901	409 699	606 716	1 094 035

¹ For Danmarks vedkommende er der for 2000 og 2001 anvendt et opdateret datagrundlag baseret på Generel firmastatistik. Tallene afviger derfor fra tallmaterialet i den nævnte publikation.

Kilde: Statistics Finland m.fl.: Nordic Information Society Statistics 2002.

Tabel 8.16 Antal arbejdssteder, ultimo november, fordelt på amter. 1994

	It-industri	It-engros-handel	Telekom-munikation	It-konsulent-virksomhed	It-erhverv i alt	Den private sektor i alt
	antal					
I alt	688	1 949	300	3 193	6 130	199 668
Københavns Kommune	65	219	32	598	914	22 832
Frederiksberg Kommune	9	52	5	124	190	3 795
Københavns Amt	144	435	50	683	1 312	23 228
Frederiksborg Amt	84	231	15	386	716	14 691
Roskilde Amt	28	103	7	155	293	8 680
Vestsjællands Amt	21	57	17	83	178	10 324
Storstrøms Amt	27	42	13	61	143	9 092
Bornholms Amt	...	2	2	6	10	1 647
Fyns Amt	36	120	23	163	342	16 151
Sønderjyllands Amt	22	62	19	65	168	8 736
Ribe Amt	11	42	11	39	103	8 050
Vejle Amt	45	105	14	143	307	12 716
Ringkøbing Amt	31	51	15	58	155	10 305
Århus Amt	80	273	36	422	811	23 216
Viborg Amt	18	38	14	48	118	8 778
Nordjyllands Amt	67	116	26	155	364	17 037
Uoplyst	...	1	1	4	6	390

Kilde: Danmarks Statistik, Erhvervsbeskæftigelsen (særkørsel).

Tabel 8.17 Antal arbejdssteder, ultimo november, fordelt på amter. 2001

	It-industri	It-engros-handel	Telekom-munikation	It-konsulent-virksomhed	It-erhverv i alt	Den private sektor i alt
	antal					
I alt	649	1 871	576	6 922	10 018	649
Københavns Kommune	51	162	107	1 688	2 008	51
Frederiksberg Kommune	7	36	7	282	332	7
Københavns Amt	120	464	99	1 287	1 970	120
Frederiksborg Amt	86	227	24	749	1 086	86
Roskilde Amt	34	92	21	326	473	34
Vestsjællands Amt	30	63	22	173	288	30
Storstrøms Amt	15	48	20	137	220	15
Bornholms Amt	2	8	4	21	35	2
Fyns Amt	41	117	30	304	492	41
Sønderjyllands Amt	27	56	32	121	236	27
Ribe Amt	9	44	13	111	177	9
Vejle Amt	41	99	36	290	466	41
Ringkøbing Amt	31	51	16	111	209	31
Århus Amt	87	259	88	858	1 292	87
Viborg Amt	16	37	7	109	169	16
Nordjyllands Amt	51	107	49	354	561	51
Uoplyst	1	1	1	1	4	1

Kilde: Danmarks Statistik, Erhvervsbeskæftigelsen.

Tabel 8.18 Antal beskæftigede ultimo november fordelt på amter. 1994

	It-industri	It-engros-handel	Telekom-munikation	It-konsulent-virksomhed	It-erhverv i alt	Den private sektor i alt
	antal					
I alt	20 477	24 400	15 233	22 710	82 820	1 687 022
Københavns Kommune	1 292	2 676	3 700	3 852	11 520	190 021
Frederiksberg Kommune	34	387	1 128	24 258
Københavns Amt	4 900	9 835	2 037	7 498	24 270	242 459
Frederiksborg Amt	1 557	2 829	445	2 385	7 216	90 996
Roskilde Amt	253	626	314	631	1 824	54 999
Vestsjællands Amt	754	228	375	200	1 557	75 645
Storstrøms Amt	688	243	366	151	1 448	62 409
Bornholms Amt	19	123	10 950
Fyns Amt	592	953	1 163	900	3 608	134 594
Sønderjyllands Amt	545	382	680	248	1 855	80 180
Ribe Amt	303	471	245	155	1 174	77 750
Vejle Amt	1 809	962	624	1 169	4 564	118 779
Ringkøbing Amt	2 741	571	363	421	4 096	97 814
Århus Amt	1 907	3 132	3 144	2 957	11 140	196 347
Viborg Amt	986	232	229	200	1 647	73 833
Nordjyllands Amt	2 116	920	1 044	1 411	5 491	145 357
Uoplyst	...	7	26	126	159	10 631

Kilde: Danmarks Statistik, Erhvervsbeskæftigelsen (særkørsel).

Tabel 8.19 Antal beskæftigede ultimo november fordelt på amter. 2001

	It-industri	It-engros-handel	Telekom-munikation	It-konsulent-virksomhed	It-erhverv i alt	Den private sektor i alt
	antal					
I alt	21 474	29 439	22 220	46 907	120 040	1 889 569
Københavns Kommune	1 101	3 868	5 909	10 861	21 739	230 445
Frederiksberg Kommune	10	239	334	1 292	1 875	28 238
Københavns Amt	3 443	10 805	4 818	13 725	32 791	283 960
Frederiksborg Amt	1 801	4 442	422	2 917	9 582	106 075
Roskilde Amt	831	884	432	1 381	3 528	65 075
Vestsjællands Amt	842	334	302	443	1 921	79 417
Storstrøms Amt	370	283	280	356	1 289	64 434
Bornholms Amt	..	45	..	29	147	11 517
Fyns Amt	826	964	1 217	1 809	4 816	144 509
Sønderjyllands Amt	828	557	613	517	2 515	83 717
Ribe Amt	400	739	171	346	1 656	82 215
Vejle Amt	2 362	901	661	1 917	5 841	133 118
Ringkøbing Amt	2 196	772	307	1 179	4 454	106 120
Århus Amt	2 736	3 078	4 807	6 268	16 889	223 210
Viborg Amt	1 374	333	94	484	2 285	79 599
Nordjyllands Amt	2 351	1 193	1 773	3 381	8 698	160 489
Uoplyst	..	2	..	2	14	7 431

Kilde: Danmarks Statistik, Erhvervsbeskæftigelsen (særkørsel).

Tabel 8.20 Antal fuldtidsansatte fordelt på amter. 1994

	It-industri	It-engros-handel	Telekom-munikation	It-konsulent-virksomhed	It-erhverv i alt	Den private sektor i alt
	----- antal -----					
I alt	18 079	20 968	14 679	18 472	72 198	1 190 252
Københavns Kommune	1 289	2 331	3 623	3 190	10 433	137 494
Frederiksberg Kommune	23	181	852	15 283
Københavns Amt	4 629	8 895	1 959	6 459	21 942	187 198
Frederiksborg Amt	1 342	2 273	436	1 918	5 969	60 835
Roskilde Amt	193	492	312	440	1 437	36 087
Vestsjællands Amt	656	163	374	107	1 300	52 157
Storstrøms Amt	549	181	364	81	1 175	41 103
Bornholms Amt	12	110	7 326
Fyns Amt	482	780	1 137	702	3 101	93 154
Sønderjyllands Amt	443	295	675	165	1 578	56 668
Ribe Amt	208	361	230	106	905	54 743
Vejle Amt	1 473	807	613	977	3 870	84 002
Ringkøbing Amt	2 448	458	346	343	3 595	68 235
Århus Amt	1 665	2 707	3 008	2 346	9 726	136 641
Viborg Amt	814	185	216	115	1 330	49 759
Nordjyllands Amt	1 865	735	904	1 168	4 672	98 746
Uoplyst	...	34	7	162	203	10 821

Kilde: Danmarks Statistik, Erhvervsbeskæftigelsen .

Tabel 8.21 Antal fuldtidsansatte fordelt på amter. 2001

	It-industri	It-engros-handel	Telekom-munikation	It-konsulent-virksomhed	It-erhverv i alt	Den private sektor i alt
	----- antal -----					
I alt	20 089	26 422	20 859	37 753	105 123	1 354 965
Københavns Kommune	1 024	3 836	5 433	8 646	18 939	160 258
Frederiksberg Kommune	1	184	318	906	1 409	17 919
Københavns Amt	3 210	9 892	4 588	11 659	29 349	223 993
Frederiksborg Amt	1 719	3 912	401	2 252	8 284	72 687
Roskilde Amt	754	741	418	1 035	2 948	44 181
Vestsjællands Amt	818	267	309	274	1 668	54 597
Storstrøms Amt	347	233	278	181	1 039	43 140
Bornholms Amt	..	37	..	12	123	7 820
Fyns Amt	718	814	1 174	1 434	4 140	100 249
Sønderjyllands Amt	763	463	611	376	2 213	61 893
Ribe Amt	327	641	167	210	1 345	59 269
Vejle Amt	2 170	779	616	1 617	5 182	98 222
Ringkøbing Amt	2 313	555	304	1 047	4 219	76 602
Århus Amt	2 519	2 677	4 447	4 945	14 588	157 241
Viborg Amt	1 196	263	93	330	1 882	56 152
Nordjyllands Amt	2 200	1 064	1 595	2 810	7 669	111 738
Uoplyst	..	64	..	19	126	9 004

Kilde: Danmarks Statistik, Erhvervsbeskæftigelsen.

Tabel 8.22 Årlig lønsum i mio. kr. fordelt på amter. 1994

	It-industri	It-engros-handel	Telekom-munikation	It-konsulent-virksomhed	It-erhverv i alt	Den private sektor i alt
	mio. kr.					
I alt	4 488	6 686	3 644	6 268	21 086	288 225
Københavns Kommune	362	757	939	1 166	3 224	37 891
Frederiksberg Kommune	6	62	247	4 065
Københavns Amt	1 423	3 065	520	2 267	7 276	52 437
Frederiksborg Amt	335	778	100	721	1 934	15 232
Roskilde Amt	41	149	71	145	406	8 511
Vestsjællands Amt	152	39	84	31	306	12 032
Storstrøms Amt	119	45	81	25	269	8 778
Bornholms Amt	2	24	1 504
Fyns Amt	102	196	265	209	771	20 963
Sønderjyllands Amt	100	66	155	43	364	12 489
Ribe Amt	42	87	54	30	214	12 380
Vejle Amt	319	226	140	288	973	19 365
Ringkøbing Amt	512	122	79	98	811	14 893
Århus Amt	399	824	770	715	2 708	32 414
Viborg Amt	160	43	49	33	285	10 637
Nordjyllands Amt	414	192	221	352	1 179	22 080
Uoplyst	...	11	1	80	93	2 554

Kilde: Danmarks Statistik, Erhvervsbeskæftigelsen.

Tabel 8.23 Årlig lønsum i mio. kr. fordelt på amter. 2001

	It-industri	It-engros-handel	Telekom-munikation	It-konsulent-virksomhed	It-erhverv i alt	Den private sektor i alt
	mio. kr.					
I alt	6 047	10 850	7 343	16 421	40 662	409 162
Københavns Kommune	361	1 756	2 060	3 944	8 121	56 715
Frederiksberg Kommune	0	69	107	363	539	5 793
Københavns Amt	1 187	4 356	1 778	5 517	12 838	78 246
Frederiksborg Amt	573	1 686	129	1 032	3 420	22 661
Roskilde Amt	232	268	132	454	1 086	12 982
Vestsjællands Amt	223	85	82	91	481	15 205
Storstrøms Amt	86	75	81	64	306	11 087
Bornholms Amt	..	10	..	5	35	1 930
Fyns Amt	213	257	361	530	1 361	27 682
Sønderjyllands Amt	214	141	166	125	647	16 585
Ribe Amt	84	200	52	75	410	16 420
Vejle Amt	607	281	188	633	1 709	28 066
Ringkøbing Amt	611	187	92	402	1 293	21 059
Århus Amt	761	1 018	1 560	1 946	5 284	46 616
Viborg Amt	313	83	28	114	537	14 927
Nordjyllands Amt	580	372	506	1 123	2 581	30 881
Uoplyst	..	6	..	5	15	2 306

Kilde: Danmarks Statistik, Erhvervsbeskæftigelsen.

Tabel 8.24 Beskæftigede i it-erhvervene fordelt på køn. 2001

	It- industri	It-engros- handel	Telekom- munikation	It-konsu- lentvirk- somhed	Den private sektor i alt	It-Industri	It-engros- handel	Telekom- munikation	It-konsu- lentvirk- somhed	Den private sektor i alt
	antal beskæftigede					pct.				
I alt	22 738	29 015	21 615	42 226	1 754 595	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Kvinde	10 027	7 893	8 810	10 843	642 836	44	27	41	26	37
Mand	12 711	21 122	12 805	31 383	1 111 759	56	73	59	74	63

Kilde: Danmarks Statistik, Befolkningens uddannelse og erhverv.

Tabel 8.25 Beskæftigede i it-erhvervene fordelt på alder. 2001

	Under 25 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55-64 år	64 år og derover	I alt
	antal						
It-industri	2 365	6 719	6 888	4 694	1 931	141	22 738
It-engroshandel	2 793	10 836	8 167	4 872	2 144	203	29 015
Telekommunikation	2 419	6 078	6 282	4 886	1 910	40	21 615
It-konsulentvirksomhed	3 823	16 471	12 974	6 522	2 249	187	42 226
It-erhvervene i alt	11 400	40 104	34 311	20 974	8 234	571	115 594
Den private sektor i alt	330 723	441 224	410 244	348 503	190 806	33 095	1 754 595

Kilde: Danmarks Statistik, Befolkningens uddannelse og erhverv.

Tabel 8.26 Beskæftigede i it-erhvervene fordelt på uddannelsesniveau. 2001

	Førskole, 1.-10. klasse samt Uoplyst	Gymnasie og erhvervsfaglige uddannelse	Videregående uddannelse samt forskere	I alt
	antal			
It-erhvervene i alt	22 349	56 194	37 051	115 594
It-industri	7 955	9 194	5 589	22 738
It-engroshandel	4 710	15 210	9 095	29 015
Telekommunikation	4 500	12 532	4 583	21 615
It-konsulentvirksomhed	5 184	19 258	17 784	42 226
Den private sektor i alt	593 092	892 423	269 080	1 754 595

Kilde: Danmarks Statistik, Befolkningens uddannelse og erhverv.

Tabel 8.27 Lønmodtagere i it-erhvervene fordelt på anciennitet. 2001

	It-industri	It-engros- handel	Telekom- munikation	It-konsu- lentvirk- somydelser	Private byerhverv i alt	It-industri	It-engros- handel	Telekom- munikation	It-konsu- lentvirk- somhed	Private byerhverv i alt
	antal lønmodtagere					pct.				
I alt	20 461	27 131	21 431	39 508	1 611 218	100	100	100	100	100
0-2 år	9 410	16 358	17 695	27 376	903 174	46	60	83	69	56
3-5 år	4 510	4 936	2 203	5 806	250 548	22	18	10	15	16
6-8 år	2 786	1 867	322	2 245	134 314	14	7	2	6	8
9 år og derover	3 739	3 122	1 091	3 303	247 491	18	12	5	8	15
Uoplyst	16	848	120	778	75 691	0	3	1	2	5

Kilde: Danmarks Statistik, IDA.

Tabel 8.28 Iværksættere fordelt på alder og køn. 2001

	It-erhverv			Øvrige iværksættere			It-erhverv			Øvrige iværksættere		
	Kvinde	Mand	I alt	Kvinde	Mand	I alt	Kvinde	Mand	I alt	Kvinde	Mand	I alt
	antal						pct.					
I alt	126	1 087	1 213	3 400	6 456	9 856	100	100	100	100	100	100
24 år og derunder	14	268	282	348	1 027	1 375	11	25	23	10	16	14
25-29 år	22	290	312	636	1 429	2 065	17	27	26	19	22	21
30-34 år	24	207	231	698	1 376	2 074	19	19	19	20	21	21
35-39 år	25	137	162	601	1 066	1 667	20	12	13	18	17	17
40-44 år	11	75	86	420	594	1 014	9	7	7	12	9	10
45-49 år	16	57	73	326	373	699	13	5	6	10	6	7
50 år og derover	14	53	67	371	591	962	11	5	6	11	9	10

Kilde: Danmarks Statistik, Iværksætterdatabase.

Tabel 8.29 Iværksættere fordelt på erhvervsuddannelse. 2001

	Iværksættere i it-erhverv		Øvrige iværksættere	
	antal	pct.	antal	pct.
I alt	1 213	100	9 856	100
Ingen erhvervsuddannelse	510	42	3 766	38
Erhvervsfaglig udd.	290	24	3 985	40
Kort videregående udd.	110	9	565	6
Mellemlang videregående udd.	122	10	812	8
Bachelor	56	5	154	2
Lang videregående udd.	125	10	574	6

Kilde: Danmarks Statistik, Iværksætterdatabase.

Tabel 8.30 Iværksættere fordelt på branchekendskab. 2001

	Iværksættere i it-erhverv		Øvrige iværksættere	
	antal	pct.	antal	pct.
I alt	1 213	100	9 856	100
Med branchekendskab	244	20	2 421	25
Uden branchekendskab	969	80	7 435	75

Kilde: Danmarks Statistik, Iværksætterdatabase.

Tabel 8.31 Antal fuldtidsansatte i it-erhvervene i de nordiske lande

	It-industri		It-serviceerhverv			Industri i alt	Serviceerhverv i alt	Den private sektor i alt
	It-engroshandel	Tele- kommunikation	It-konsulent- virksomhed	I alt	antal ansatte			
Danmark¹								
1993	18 325	21 237	12 698	21 166	55 101	390 917	458 251	965 504
1994	18 215	22 147	14 597	16 490	53 234	401 564	463 477	990 407
1995	19 104	23 617	14 567	17 332	55 516	415 283	482 060	1 028 023
1996	19 434	23 314	16 876	18 713	58 903	410 633	499 576	1 040 307
1997	19 358	25 092	15 242	20 280	60 614	407 589	511 475	1 055 983
1998	18 819	26 963	18 489	23 477	68 929	413 404	533 765	1 088 901
1999	21 087	27 478	19 306	28 370	75 154	407 636	554 120	1 106 741
2000	21 486	27 657	20 792	34 076	82 525	n.a.	n.a.	n.a.
2001	19 989	26 350	21 290	37 210	84 850	n.a.	n.a.	n.a.
Finland								
1994	24 374	11 682	15 354	13 910	40 946	376 127	529 725	985 548
1995	30 824	13 244	16 152	15 552	44 948	391 281	551 179	1 029 461
1996	33 588	14 437	16 489	16 623	47 549	397 392	567 455	1 060 494
1997	36 761	15 790	17 314	17 969	51 073	409 938	594 843	1 109 758
1998	40 084	16 105	18 639	22 292	57 036	417 721	623 317	1 159 352
1999	43 800	16 634	19 294	25 357	61 285	419 889	647 998	1 192 352
2000	45 123	16 703	18 775	32 376	67 854	423 492	666 562	1 222 549
Island²								
1998	126	1 091	1 214	1 155	3 460	25 398	50 893	84 208
1999	108	1 106	1 405	1 587	4 098	25 223	50 822	84 449
2000	110	1 130	1 598	2 744	5 472	26 499	65 369	106 492
2001	104	1 094	1 563	2 646	5 303	24 568	60 816	93 899
Norge²								
1995	9 641	24 251	10 271	15 375	49 897	299 700	774 100	1 187 800
1996	9 902	25 258	10 688	17 386	53 332	304 400	791 700	1 216 100
1997	10 597	23 457	10 996	23 060	57 513	317 400	820 500	1 267 200
1998	10 704	24 279	11 040	27 662	62 981	321 200	852 100	1 309 100
1999	11 569	25 913	11 300	32 071	69 284	308 500	869 700	1 314 100
2000	11 715	25 106	12 912	36 585	74 603	301 100	881 800	1 320 900
Sverige								
1993	49 731	23 978	32 980	30 331	87 289	625 437	811 666	1 620 072
1994	51 768	24 970	33 121	32 481	90 572	636 294	877 638	1 689 411
1995	55 122	26 823	31 265	37 311	95 399	662 920	898 933	1 743 409
1996	55 919	27 451	34 655	42 776	104 882	675 339	919 271	1 772 136
1997	59 160	31 095	36 296	48 470	115 861	702 648	1 013 582	1 889 337
1998	65 761	32 636	33 056	57 066	122 758	720 843	1 063 876	1 960 404
1999	69 187	32 611	31 274	68 283	132 168	708 715	1 062 953	1 949 795
2000	62 227	30 692	32 726	82 020	145 438	709 227	1 124 835	2 023 698

¹ For Danmarks vedkommende er der for 2000 og 2001 anvendt et opdateret datagrundlag baseret på Generel firmastatistik. Tallene afviger derfor fra tallmaterialet i den nævnte publikation.

² Island og Norge: Antal beskæftigede.

Kilde: Statistics Finland m.fl.: Nordic Information Society Statistics 2002.

Tabel 8.32 It-erhvervenes lønsum i de nordiske lande (mio. nat. valuta)

	It-industri	It-serviceerhverv				Industri i alt	Serviceerhverv i alt	Den private sektor i alt
		It-engros-handel	Telekom-munikation	It-konsulent-virksomhed	I alt			
løn i mio. i national valuta								
Danmark¹								
1993	4 523	6 512	3 037	6 998	16 547	90 088	107 278	222 498
1994	4 564	7 012	3 612	5 600	16 224	94 934	112 678	235 578
1995	4 831	7 548	3 703	5 967	17 218	100 611	119 354	249 631
1996	5 022	7 608	4 671	6 612	18 891	102 533	127 494	259 967
1997	5 113	8 539	5 190	7 435	21 164	105 084	135 377	272 782
1998	5 415	9 631	5 759	9 156	24 546	109 850	146 511	290 724
1999	5 954	10 208	6 133	11 501	27 842	112 200	157 200	305 800
2000	6 258	11 310	6 933	15 399	33 642	n.a.	n.a.	n.a.
2001	6 471	11 452	7 805	17 546	84 850	n.a.	n.a.	n.a.
Finland								
1994	539	340	376	398	1 114	8 214	10 500	19 979
1995	691	390	392	424	1 206	9 043	11 120	21 664
1996	797	435	422	464	1 322	9 479	11 763	22 903
1997	961	492	470	512	1 474	10 129	12 617	24 617
1998	1 143	525	521	731	1 778	10 888	13 873	26 932
1999	1 319	589	529	878	1 995	11 131	14 919	28 508
2000	1 455	620	556	1 148	2 323	11 844	16 269	30 873
Island								
1998	252	2 588	2 750	3 398	8 735	45 445	91 333	152 861
1999	260	2 928	3 791	5 534	12 254	52 365	113 643	185 310
2000	251	3 320	4 128	7 497	14 946	54 107	122 939	198 957
2001	272	3 062	4 507	9 630	17 199	58 926	139 369	226 629
Norge								
1995	3 289	7 153	3 584	5 578	16 315	75 780	170 746	271 105
1996	3 701	7 493	4 044	6 203	17 740	79 788	184 294	291 399
1997	4 005	8 002	4 603	8 636	21 241	86 884	201 452	320 249
1998	4 149	8 654	4 992	11 482	25 128	93 443	224 231	354 069
1999	5 035	9 127	5 351	13 742	28 220	95 387	242 649	377 262
2000	5 525	10 161	6 761	17 249	34 171	96 592	258 955	397 109
Sverige								
1993	10 286	6 113	7 824	7 833	21 770	121 441	150 270	304 364
1994	11 338	6 711	7 708	8 713	23 132	128 991	166 988	327 682
1995	12 941	7 135	7 632	10 484	25 251	143 015	179 871	356 833
1996	14 164	7 438	9 374	12 484	29 296	153 685	192 410	380 903
1997	15 800	8 715	8 700	14 819	32 234	165 767	220 028	420 569
1998	18 504	9 898	9 768	18 977	38 643	175 190	245 549	458 347
1999	19 847	10 425	9 821	23 600	43 846	177 856	257 975	476 676
2000	19 810	10 549	10 740	29 715	51 004	186 154	284 794	516 164

¹ For Danmarks vedkommende er der for 2000 og 2001 anvendt et opdateret datagrundlag baseret på Generel firmastatistik. Tallene afviger derfor fra tallermaterialet i den nævnte publikation.

² Island og Norge: Antal beskæftigede.
Kilde: Statistics Finland m.fl.: Nordic Information Society Statistics 2002.

Tabel 8.33 Andel af kvinder blandt beskæftigede. 2001

	It-industri	Industri i alt	It-serviceerhverv	Serviceerhverv i alt
Danmark	44	32	30	42
Finland	36	30	32	47
Island	19	33	30	49
Letland	...	45	36	53
Litauen	44	52	27	48
Norge	27	25	26	43
Polen	39	37	34	...
Sverige	33	26	29	42

Kilde: Danmarks Statistik Indicators for the Information Society in the Nordic Region.

Finland og Sverige: 2000

Tabel 8.34 Andel af beskæftigede under 35 år. 2001

	It-industri	Industri i alt	It-serviceerhverv	Serviceerhverv i alt
	Pct.			
Danmark	40	40	46	46
Finland	57	35	46	38
Island	33	42	53	44
Letland			63	54
Litauen	22	42	54	40
Norge	36	34	15	41
Sverige	50	38	48	54

Kilde: Danmarks Statistik Indicators for the Information Society in the Nordic Region. Finland og Sverige: 2000

Tabel 8.35 Andel af beskæftigede med lang videregående uddannelse. 2001

	It-industri	Industri i alt	It-serviceerhverv	Serviceerhverv i alt
	Pct.			
Danmark	25	15	34	17
Finland	47	26	52	32
Litauen	30	38	53	57
Norge	44	18	46	25
Sverige	41	19	51	27

Kilde: Danmarks Statistik Indicators for the Information Society in the Nordic Region. Finland og Sverige: 2000

Tabel 8.36 It-erhvervenes andel af den samlede beskæftigelse i den private sektor, OECD-landene. 1999

	It-industri	It-serviceerhverv	I alt	Gennemsnitlig årlig vækstrate (1995-1999)
	pct.			
Finland	3,9	5,5	9,4	8,2
Sverige	3,1	5,6	8,6	3,2
UK ¹	1,8	5,9	7,7	5,7
Danmark ¹	1,5	5,5	7,0	2,9
Japan ^{2, 3, 4}	4,4	2,5	6,9	-1,0
Belgien ^{2, 5}	1,1	5,4	6,5	2,0
USA	1,7	4,1	5,9	6,5
Norge ²	1,1	4,6	5,7	4,7
Tjekkiet ⁶	1,9	3,4	5,3	-0,1
Korea ⁶	4,0	1,3	5,3	-0,1
Canada ^{1, 2, 5}	1,2	3,7	4,9	4,0
Australien ²	0,5	4,3	4,8	...
Italien ⁷	1,0	3,7	4,7	2,3
Tyskland ^{2, 6}	2,2	2,3	4,5	-0,5
Portugal ^{2, 5}	1,2	3,0	4,1	3,4
Frankrig ⁸	1,6	7,4	9,0	2,4
Holland ^{6, 8}	1,6	5,2	6,8	8,3
Spanien ^{2, 5, 8}	0,9	4,7	5,6	2,7

¹ Baseret på antal ansatte. ² 1998-data. ³ Data for it-engroshandel er ikke tilgængelige. ⁴ It-serviceerhverv inkludere markeds- og opinionsundersøgelser. ⁵ Data for udlejning af it-udstyr er ikke tilgængelige. ⁶ Data for andre it-serviceydelser er ikke tilgængelige. ⁷ Baseret på et beregnet antal fuldtids-ansatte. ⁸ It-serviceerhverv inkludere postvæsen.

Kilde: OECD: *Science, Technology and Industry Scoreboard 2001*.

Tabel 8.37 It-erhvervenes andel af omsætningen. Østersøregionen

	It-industri i pct. af industri i alt	It-service i pct. af serviceerhverv i alt	It-erhverv i alt i pct. af den private sektor i alt
	pct.		
Danmark 2001	5	11	9
Estland 2001	5	10	8
Finland 2000	24	12	16
Tyskland 2000	6	8	7
Island 1999	0	8	6
Letland 2001	1	12	9
Litauen 2001	5	11	9
Norge 2001	5	13	10
Sverige 2000	16	13	13

Kilde: Danmarks Statistik, Indicators for the Information Society in the Baltic Region

Tabel 8.38 Omsætning fordelt på brancher. Østersøregionen

	It-industri	It-engroshandel	Telekommunikation	It-konsulent- virksomhed	I alt
	pct.				
Sverige 2000	42	25	13	20	100
Polen 2000	55	45	-	-	100
Norge 2001	11	48	20	21	100
Litauen 2001	17	43	32	8	100
Letland 2001	2	53	36	8	100
Island 1999	2	40	31	27	100
Tyskland 2000	40	23	18	19	100
Finland 2000	60	19	12	9	100
Estland 2001	14	45	32	8	100
Danmark 2001	16	44	17	22	100

Kilde: Danmarks Statistik, Indicators for the Information Society in the Baltic Region

Tabel 8.39 It-erhvervenes beskæftigelsesandel. Østersøregionen

	It-industri i pct. af industri i alt	It-service i pct. af serviceerhverv i alt	It-erhverv i alt i pct. af den private sektor i alt
	pct.		
Danmark 2000	5	12	8
Estland 2001	5	10	8
Finland 2000	11	10	9
Tyskland 2000	5	8	6
Island 2001	0	9	6
Letland 2001	1	6	4
Litauen 2001	4	6	5
Norge 2001	4	10	8
Sverige 2000	9	13	10

Kilde: Danmarks Statistik, Indicators for the Information Society in the Baltic Region

Tabel 8.40 It-erhvervenes andel af værditilvæksten. Østersøregionen

	It-industri i pct. af industri i alt	It-service i pct. af serviceerhverv i alt	It-erhverv i alt i pct. af den private sektor i alt
	pct.		
Danmark 2000	4,5	17,1	12
Estland 2001	5,1	15,4	12
Finland 2000	21,6	14,1	16
Letland 2000	1,3	16,5	11
Litauen 2001	11,3	27,2	21
Norge 2000	5,3	9,3	8
Sverige 2000	8,8	17,0	13

Kilde: Danmarks Statistik, Indicators for the Information Society in the Baltic Region

Tabel 8.41 It-erhvervenes andel af lønsummen i den private sektor. Østersøregionen

	It-industri i pct. af industri i alt	It-service i pct. af serviceerhverv i alt	It-erhverv i alt i pct. af den private sektor i alt
	pct.		
Danmark 2000	5	18	11
Estland 2001	6	11	9
Finland 2000	12	14	12
Tyskland 2000	6
Island 2001	0	12	8
Letland 2001	1	13	8
Litauen 2001	6	12	10
Norge 2000	6	15	11
Sverige 2000	11	18	14

Kilde: Danmarks Statistik, Indicators for the Information Society in the Baltic Region

